БҮҮХ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЭ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Советэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 38 (6748)
ФЕВРАЛИИН
14
ВОСКРЕСЕНЬЕ
1954 он

Сэн 20 мүнгэн.

МУНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

КПСС-эй ЦК-гэй, СССР-эй Министрнүүдэй Советэй ба РСФСР-эй Министрнүүдэй Советэй зарлаһан хүдөө ажахын түрүүшүүлэй Бүхэроссийска зүблөөн (1-дэхи нюур).

XVIII областной партийна конференци нээгдэбэ (1-дэхи нюур).

КПСС-эй Бурят-Монголой областной комитедэй хүдэлмэри тухай XVIII областной партийна конференци дээрэ КПСС-эй обкомой секретарь нүхэр А. У. Хахаловай тоосоото элидхэл (2—3-дахи нюурнуудта).

Һунгагшадта КПСС-эй ЦК-гэй хандаһан хандалгые советскэ хүнүүд халуунаар һайшаана (1-дэхи нюур).

Советско-польско худалдаа наймаанай харилсаануудай тушаа (4-дэхи нюур).

СССР ба КНР хоёрой хоорондо хани барисаан, союз ба харилсан туһалалсалга тухай договорой баталагдаһаар дүрбэдэхи жэлэй ойн гүйсэһэн тухай Хитадай хэблэл бэшэнэ (4-дэхи нюур).

Дүрбэн гүрэнэй гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй Берлинскэ зүблөөн (4-дэхи нюур).

Вильгельм Пик радиогоор үгэ хэлэбэ (4-дэхи нюур).

Германска Демократическа Республикын министрнүүдэй советэй президиумэй мэдүүлгэ (4-дэхи нюур).

КПСС-эй ЦК-гэй, СССР-эй Министрнүүдэй Советэй ба РСФСР-эй Министрнүүдэй Советэй зарлаһан хүдөө ажахын түрүүшүүлэй Бүхэроссийска зүблөөн

Чувашска АССР-эй, Вурнарска районой орон соогоо мэдээжэ болоһон Сталинай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ, Социалистическэ Ажалай Герой нүхэр **Коротков** февралиин 11-нэй үдэшын заседани дээрэ хамагһаа түрүүн үгэ хэлээ. Артелиин нитын ажахын ургалта тухай, колхознигуудай ажана байдалай һайжаржа байһан тухай тэрэ хэлэбэ. Кольцовка тосхоной таряашадай 1913 ондо тарилга хэдэг байһан тэрэ талмайһаа хүдөө ажахын артель мүнөө 6,3 дахин ехэ ургаса хуряана. Һүүлэй жэлнүүдтэ гектар бүриһөө дунда зэргээр 32 центнер шэнжисын ургаса абтаа. Һүүлэй долоон жэлэй турша соо жэл бүри колхознигуудай ажалта үдэртэ нэгэ бүлэдэ дунда зэргээр 171 пүүд талха тарян үгтэһэн байна. Бүхы колхознигууд өөһэдтөө үхэр, гахай, хони болон шубуу барина.

Газартаряалангай культурые дээшэлүүлһэнэй ашаар колхоз иимэ амжалта туйлаа. Гүнзэгыгөөр хахалагдаһанай, жэл бүри 20 гаран мянган тонно наг шэбхэ болон минеральна үтэгжүүлгэнүүдэй гаргагдаһанай ашаар урдань муу байһан газар үрэжэл ехэтэй болгогдоо. Хүдөө ажахын артель үнгэрэгшэ жэлһээ хойшо сэбэр пар хахалхаяа болижо, зүб севооборот эрхилдэг болоо. Колхоз пар дээрээ хартаабха таридаг болоһон байна. Энэнь тэжээлэй проблемые шиидхэһэн бэ шэниисын ургасые һайжаруулһан байна.

Тэжээлэй база байгуулха хэрэгтэ малажалай хүдэлмэрилэгшэд болон механизаторнуудай харюусалгые дээшэлүүлхын тула фермэнүүдтэ газарай саг үргэлжын участогууд, саг үргэлжын хүнүүд болон транспорт даалгагдаа гэжэ нүхэр Коротков хэлэбэ. 1953 оной дүй дүршэлэй харуулһанай ёһоор энэ метод һайн үрэ үгэнэ.

Сталинградска областиин Деминскэ МТС-эй трактурна бригадын бригадир нүхэр **Денисов** колхозно үйлэдбэриие эмхидхэлгэдэ механизаторнуудай үүргын дээшэлһэн тухай хэлээ. Дүй дүршэлтэй трактористнуудһаа бүридэһэн тэрээнэй тракторна бригада Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо тарянажалай хүдэлмэри хэхэһээ гадна, мүнөө малажал дээрэхи ажал ехэтэй хүдэлмэринүүдые механизацилна, тэжээл бэлэдхэнэ, үтэгжүүлгэ зөөнэ, ой модото полосануудые элдүүрилнэ, сөөрэм тогтоолгодо болон уһалуурийн системэ барилгада хабаадалсана. Тракторна бригада колхозой тарянажалай бригадануудтай удаан саг соо нигта хани барисаатайгаар хүдэлмэрилнэ. Агротехническэ гурбан жэлэй һуралсалда трактористнууд колхознигуудтай хамтадаа һуралсана. Нүхэр Денисовэй бригадын хүдэлмэрилдэг колхозой газар дээрэ түрүү дүй дүршэлэй хэрэглэгдэһэнэй ашаар, бусад колхозуудайхида орходоо ургасань хоёр—гурба дахин дээшэлээ.

ДТ-54 гэжэ двигательнүүдтэ хэрэглэгдэхэ коленчата валнуудые, хүдөө ажахын машинануудай, мүн бусадшье детальнуудые гаргалгынгаа шанарые тракторна промышленность һайжаруулха ёһотой гэһэн асуудал нүхэр Денисов үгынгөө һүүлдэ табиба.

Чкаловска областиин Озерновско МТС-эй эхэнэрнүүдэй тракторна бригадын бригадир нүхэр **Колбанова** трибунада гараба. Манай бригада тракторна хүдэлмэриингөө түсэбые 192 процент дүүргэһэн, 5,5 тонно горючи алмаһан ба областиин тракторна бригаданууудай дунда нэгэдэхи һуури эзэлһэн байна.

Амжалтануудые яагаад туйлаабибди? Трактористнуудай саг үргэлжэ һуралсалга, тарянажалай бригаданууудтай барисаа байгуулга, түрүү механизаторнуудай дүй дүршэлые нэбтэрүүлгэ, халаанай чормые дүүргэхэ хэрэгтэ үдэр бүриин шанга хиналта бэлэүүлгэ ба машинануудые саг соонь техническээр харуулһалга энэ амжалтануудые туйлаха арга олгоо.

Механизаторнуудай хабаадалгагүйгөөр үнгэргэдэдэг тарянажалай хүдэлмэри гэжэ колхоздо үгы юм. Тарянажалай бригадын хүдэлмэриин түсэб трактористнуудай түсэбтэй нигтаар зохилдуулагдадаг юм. Хамаг юумэнь хуу, үһа асаралга хүрэтэрөө, хараада абтадаг байна.

Бүри һайн ургаса абахын тула техникые һайнаар шудалхыень бүхы эхэнэрнүүд-механизаторнуудые нүхэр Колбанова уряалба.

Грибовско овощной селекционно станциин директор нүхэр **Ушакова** овощной культурануудай үрэһые удхэн олошоруулха тушаа научна эмхи зургаануудай хэжэ байһан хүдэлмэри тухай хэлээ. Шанар һайнтай үрэһэ байгуулхын тула научна болон туршалгын 30 эмхи зургаануд республика соо хүдэлмэрилнэ. Гансахан Грибовско станци һүүлшын 8 жэл соо 90 янзын культураар 120 тонно овощиин үрэһэ удхэн олошоруулхын тулада дамжуулан үгэһэн байна.

Харуулһалга ба ургаса хуряалгыень хүсэд механизировалхэ арга олгохо, үшөө ехэ ургасатай, һайн сортнуудые байгуулха гэһэн зорилго селекционернүүд өөһэдынгөө үмэнэ табяад байна.

Овощь тарилгые түсэблэхэдөө гансашье культура культураарнь бэшэ, мүн тэрээнэй хаана хэрэглэгдэхэ байһыень хараадаа абажа, сорт сортоорнь түсэблэхэ шухала байһан тухай нүхэр Ушакова хэлээ.

КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй болоһонһоо хойшо колхознигуудай ажалай журам нилээд һайжараа, хүдөө ажахын үйлэдбэридэ тэдэнэрэй материальна урма хэшээл нилээд дээшэлээ гэжэ Ленинградска областиин Лужска районой, Маленковой нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр **Клещев** хэлээ. Гансахан гүрэнэй бэлэдхэлэй сэнгэй дээшэлһэнэй ашаар районой колхознигууд 1953 ондо 1,223 мянган түхэриг абаһан байна. Колхознигууд малажалда ба овощь тарилгада анхаралаа ехээр хандуулдаг болоо. Жэшээнь, Маленковой нэрэмжэтэ колхоздо 1954 оной январьда 1953 оной энэ үетэй сасуулбал нэгэ үнеэнһээ гурба дахин ехэ һүһаагдаа. Зуун гектар тарянай газар, сабшалан ба бэлшээри бүридэ колхоз мүнөө үедэ 20 толгой томо эбэртэ бодо малтай ба тэрэ тоодо 10,7 үхэртэй байна. Хони, гахай ба шубуудай тоо олошоржо байна.

Ленинградска колхозуудай экономикые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ шухала удхашанартай байһан хэдэ хэдэн асуудалнуудые нүхэр Клешев Хүдөө ажахын министерствын үмэнэ табиба.

Омско областиин, Дробышевскэ районой, «Память Ильича» колхозой түрүүлэгшэ нүхэр **Бондаренко,** Ростовско областиин Александровска районой, Микояновска МТС-эй директор нүхэр **Бурина,** Псковско областиин, Палкинска районой, «Красный Октябрь» колхозой тарянажалай бригадын бригадир нүхэр **Егоров** гэгшэд үдэшын заседани дээрэ тэрэшэлэн үгэ хэлээ.

Февралиин 12-то зүблөөн хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлһээр.

(ТАСС).

Һунгагшадта КПСС-эй ЦК-гэй хандаһан хандалгые советскэ хүнүүд халуунаар һайшаана

Бүхы һунгагшадта КПСС-эй ЦК-гэй хандаһан хандалгые ороной предприятинууд, эмхи зургаануд, колхозуудт болон совхозуудта үншалга болоо. Агитаторнууд хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэ.

Һунгагшадта КПСС-эй ЦК-гэй хандалгада зорюулагдаһан хөөрэлдөөнэй Москвада болоо байхада Л. М. Кагановичын нэрэмжэтэ 1-дэхи подшипниково заводэй автоматно-токарна цехын мастер нүхэр Тырин иигэжэ хэлээ:

— Манай партиин ЦК-гэй хандалга бүхы советскэ хүнүүдээр үнэн зүрхэнһөө халуунаар дэмжэгдэхэ байна. Коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй эбдэршэгүй блогой кандидадуудай түлөө голосовалхадаа манай жаргалта ажабайдалай улам саашадаа һалбаран мандахын түлөө голосовалха байнабди.

Мастер Тыринэй халаан часай графигаар хүдэлмэрилжэ, даалгабариһаа гадуур үдэр бүри 800—900 детальнуудые бүтээнэ.

«Светшахтёр» гэжэ Харьковска заводой хабсаралгын цехын слесарь Потапенко иигэжэ мэдүүлээ:

— КПСС-эй ЦК-гэй хандалгада харюу болгон нүүрһэнэй промышленностьда үшөө олон ба эрхим шанартай машинануудые бүтээн гаргахын тула бүхы хүсэ шадалаа элсүүлхэ байнабди СССР-эй Верховно Советтэ һунгаха һунгалтын үдэр коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй блогой кандидадуудай түлөө голосуудаа нэгэн хүн шэнгэсэр бултадаа үгэхэбди. Би үдэр бүри гурбан нормо дүүргэхэ гэжэ уялга абанаб. Нүхэр Потапенко халаанайнгаа даалгабари 310 процент дүүргээ.

Һунгагшадта КПСС-эй Центральна Комитедэй хандаһан хандалгые Донецкэ шахтёрнууд радиогоор гүнзэгы анхаралтайгаар шагнаа. Инаг Эхэ оронойнгоо амжалтануудаар омогорхон, советскэ ороной саашадаа һалбаран бадархын тулада хүсэ шадалаа улам арьбадхан ажаллахаар шиидэнхэй байһан тухайгаа тэдэнэр мэдүүлээ.

(ТАСС).

Улан-Удын ажалшадай үгэ

Үсэгэлдэр ба мүнөөдэр Улан-Удэ городой промышленна предприятинуудай агитаторнууд газетэдэ толилогдоһон бүхы һунгагшадта КПСС-эй ЦК-эй хандаһан хандалга тухай хүдэлмэришэдэй дунда хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэ, газетэ үншалга эмхидхэнэ.

Улан-Удын автоинспекциин хүдэлмэрилэгшэдэй дунда агитатор нүхэр Безвиконный хөөрэлдөө үнгэргөө. Хөөрэлдөөнэй эсэстэ автоинспекциин начальник нүхэр Топорков үгэ абаад, иигэжэ хэлээ:

—Партиин ЦК-гэй хандалгые бүхы советскэ хүнүүд үнэн зүрхэнһөө халуунаар дэмжэн абана. Коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй блогой кандидадуудта голосуудаа үгэхэдөө, бидэнэр өөһэдынгөө ажабайдалай улам саашаа һайжархын ба Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалай бэхижэхын түлөө үгэхэбди.

Улан-Удын ПВЗ-гэй шэрэм шудхалгын цехын агитаторнууд нүхэд Тапхаев, Волошина гэгшэд өөһэдынгөө участогуудта хөөрэлдөөнүүдые үнгэргөө. Халаанайнгаа даалгабариие хододоо 170—180 процент дүүргэдэг цехын эрхим шудхагша нүхэр Гордеев иигэжэ мэдүүлээ:

— КПСС-эй ЦК-гэй хандалгада харюу болгон ажалайнгаа эршые улам шангадхажа, һунгалтын хүндэлэлдэ би үдэр бүри хоёр нормо дүүргэхэ уялга абанаб.

Заводой котельнэ ба котёл-барилгын цехын коллективүүдэй дунда газетэ үншалга эмхидхэгдээ.

Улан-Удын сэмбын фабрикын хүдэлмэришэд газетэдэ толилогдоһон, һунгагшадта КПСС-эй ЦК-гэй хандаһан хандалгые һайшаажа үншаа. Будалгын цехын хүдэлмэрилэгшэ нүхэр Арефьев үгэ хэлэхэ зуураа, һунгалтын үдэр коммунистнууд болон партийнабэшэ хүнүүдэй блогой кандидадуудта голосуудаа булта үгэхые уряалба.

ШИИДХЭГДЭЭГҮЙ АСУУДАЛНУУДТА ГОЛ АНХАРАЛАА ХАНДУУЛХА

Мүнөөдэр XVIII областной партийна конференци хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлһээр.

Үсэгэлдэр КПСС-эй областной комитедэй хүдэлмэри тухай тоосоотоо элидхэл тушаа конференциин делегадууд үгэ хэлэһэн байна.

Бурят-Монголой партийна организаци республикынгаа ажахые, культурые хүгжөөхэ хэрэгтэ олоныгтын организацинуудые, ажалшадые элсүүлжэ, мэдээжэ амжалтануудые туйлаһан байна.

Энэнэй урда тээ болоһон аймагуудай, районуудай болон городуудай партийна конференцинүүд дээрэ, мүн мүнөө боложо байгаа областной партийна конференци дээрэ тавигдаһан тоосоото элидхэл соо тодорхойлогдоһонэй ёһоор, партийна эмхи организацинууд, партиин айкомууд, горкомууд, КПСС-эй обкомые ажахын ба партийно-эмхидхэлэй хүдэлмэриие хүтэлбэрилхэ талаар асуудалнууд дутагдалнуудтай байнад.

Тэдэ дутагдалнууд гэхэдэ: промышленностиин талаар абажа хараха болоо һаа, республикын промышленность бүхы дээрээ түсэбөө дүүргэдэг болобошье, түрүү предприятинуудай саада тээ гэгдэнги предприятинууд хорогдоод байдаг. Тэдэнэй тоодо БМАССР-эй Министрнүүдэй Советэй дэргэдэхи үргэн хэрэглэлэй промышленна товарнуудай управлени, «Забайкаллес» комбинат, «Байкалгосрыбтрест», Гагдута-Нуурай рудоуправлени ба бусад ороно. Олон предприятинууд түсэбөө валовой продукциин талаар, ассортиментын ба номенклатурын талаар дүүргэнэгүй. Энэнэй шалтгаан юун бэ гэхэдэ, дотоодынгоо арга боломжонуудые һулаар хэрэглэгдэнэ, ажал ехэтэй хүдэлмэриие удаанаар механизацилһан, шэнэ шэнэнүүд үүсхэл гаргагшадай дүй дүршэлые һулаар дэлгэрүүлһэн, нотагай элбэг ехэ түүхэй эдые дуламагаар хэрэглэһэн ябадал болоно. Хүдөө ажахын талаар абажа хараха болоо һаа, тон ехэ дутагдалнууд бии юм. Тоосоото үе соо тарилгын талмай юрэнхыдөө үргэдгдэнэн болобошье, техническэ культурануудые, овощь, хартаабха болон олон жэлэй ногоонуудые тарьха, намарай пар болон зунай хара пар хахалха түсэбөө, мүн ургасын талааршье түсэбөө хэдэн олон аймагууд. МТС-үүд ба колхозуудай үүргээгүй. МТС-үүд хүдөө ажахын хүдэлмэриие юрэнхы дээрэнь ехээр хэдэг болоһон байбашье, тэжээлэй база байгуулха, малажалдахи ажал ехэтэй хүдэлмэриие механизацилха, хартаабха һуулгаха ба хуряаха, ород хоорондын элдүүрилгэ хэхэ хүдэлмэринүүдтэ тон һулаар хабаадалсаһан байна. Хүдөө ажахыдахи дутагдалнуудай шалтагааниинь юун бэ гэхэдэ, мүн лэ промышленностьдэл адляар, эндэхи резервнүүд ба арга боломжонууд һулаар хэрэглэгдэнэ, МТС-үүдэй хүсэтэ техникэ шүрэнээр ашаглагданагүй, хүдөө ажахын наукын туйлалтануудые ба түрүүшүүлэй дүй дүршэл хүсэдөөр дэлгэрүүлэгдэнэгүй. Гадна, мал маоороо һубайрна, тоо толгойнь удаанаар олошорно, ашаг шэмэнь биратайгаар дээшэлнэгүй. Малажалай ба газартаряалангай культура удаанаар дээшэлнэ. Зарим партийна организацинууд хүдөө ажахые хүтэлбэрилхэ талаар хүдэлмэреэ КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй шиидхэбэриин ёһоор мүнөө болотор шэнэдхэн табиадүй.

Мүн олохон партийна организацинуудай идеологическа ба партийно-эмхидхэлэй хүдэлмэридэ ехэнүүд дутагдалнууд бии. Лекци, элидхэл болон хөөрэлдөөнүүдэй идейнэ хэмжээнь партиин эрилтэнүүдтэ үшөөл хүрэнэгүй, агитаторнуудай, элидхэлшэдэй теоретическэ ба методическа бэлэдхэлые дээшэлүүлхэ хүдэлмэри хангалтагүйгөөр табигданхай, арад зоной дунда, илангаяа хүдөөдэ холын фермэ, гүүртэ болон бригаданууда элидхэл хэлгэ, кино ба уранһайханай самодеятельность харуулга даншье муугаар эмхидхэгдэнхэй. Партийна һуралсалда тон олон дутуу дунданууд бии. Партийно-эмхидхэлэй ба партийно-политическэ хүдэлмэриин хэмжээн үшөөл доодо шатада байнаар. МТС-үүдэй, колхозуудай партийна эхин организацинууд өөһэдынгөө эмхидхэхы, хүтэлбэрилхы үүргые һулаар бэелүүлнэ. Тэдэнэр социалистическэ мүрысөөе бодото һайнаар эмхидхэлгэдэ һаналаа хүсэдээр табинагүй.

Эдэ ба бусад дутагдалнууд манай улам амжалтатайгаар хүдэлмэрилхэдэмнай һаад түбэг хэнэ. Эдээниие манай харгы дээрэһээ зайсуулха ёһотой байнабди. Теэд, зайсуулхынгаа тулада эдэ дутагдалнуудые, илангаяа тэдээниие бии болгодог шалтагааануудые гүнзэгыгөөр элирүүлхэ ёһотойбди. Иимэ зорилго областной партийна конференциин, тэрээнэй делегадуудай урда табигданхай. Гэбэшье, партиин обкомой тоосоото элидхэл тушаа үгэ хэлэһэн зарим делегадууд дутагдалнуудые болон тэдээниие бии болгодог шалтагааануудые уудалан элирхэйлхэ гэнгүйгөөр, юрэнхы дээрэнь үгэеэ хэлэхэ, өөрынгөө хүдэлмэри тухай конференцидэ тоосоогоо үгэхэ гэхэ мэтээр хизаарлана. Зарим делегадууд үгэ хэлэхэдээ колхоз, МТС, предприятинууд ба эмхи зургаануудайнгаа хүдэлмэри тухай олон гэгшын тоонуудые нэрлэнэ, муу хүдэлмэриин түлөө өөһэдыгөө зэмэлнэ. Теэд энэнь конференциин трибуна дээрэһээ хүдэлмэри тухайгаа тоосоо хэжэ байһан шэнгеэр дуулдана. Бэеэ зэмэлжэ үгэ хэлэхэ гээшэ өөрыгөө шүүмжэлгэ хэһэн удхатай үшөө болоногүй бшуу. Юуб гэхэдэ, өөрыгөө шүүмжэлгэ гээшэ өөрыгөө миин лэ зэмэлхэ бэшэ, харин дутуу дунданнуудаа элирхэйлхэ зуураа тэдээниие бии болгоһон шалтагааануудые уудалан гаргахые, тэдээниие зайлуулха замуудые тодорхойлхые эринэ.

Мүн олон делегадууд үгэ хэлэхэдээ юрэнхыгөөр, али нэгэн дутагдалай түлөө зэмэтэй хүнииень сэхэ нэрлэнгүйгөөр хэлэнэ. Иимэ шүүмжэлэл уг зорилгодоо хүрэхэгүй байһаниинь мэдээжэ.

Партийна конференциин делегадууд болбол манай хүдэлмэридэхи дутагдалнуудые элирхэйлдэг, тэдээниие усадхаха замые заадаг, тиимэһээ манай обществын коммунизм тээшэ зорижо ябаһыень түргэдхэдэг хурса зэбсэг мүн бологшо шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлгые нюур сахингүйгөөр дэлгэрүүлхэ ёһотой.

XVIII областной партийна конференциин делегадууд хадаа областной партийна организациин хүдэлмэридэхи шиидхэгдээгүй асуудалнуудта гол анхаралаа хандуулжа, шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлгын шалгагдамал арга хэрэглэн дутуу дунданнуудаа эсэстэнь хүрэтэр элирхэйлхэ ёһотой.

XVIII областной партийна конференци нээгдэбэ

Үсэгэлдэр үглөөнэй 10 часта опера ба баледэй театрын байшан дотор XVIII областной партийна конференци нээгдэбэ. Конференциие КПСС-эй обкомой секретарь нүхэр А. У. Хахалов нээбэ.

Нүхэр Хахаловай дурадхалаар, конференциин делегадууд агууехэ вождь И. В. Сталинай, партиин ба гүрэнэй элитэ ехэ ажал-ябуулагша М. Ф. Шкирятовай дурасхаалые хүл дээрээ бодожо хүндэлбэ.

КПСС-эй обкомой хүдэлмэри тухай тоосоото элидхэл партиин обкомой секретарь нүхэр **А. У. Хахалов** хэбэ. Тэрэшэлэн шалгалтын комиссиин тоосоото элидхэлые нүхэр **М. И. Чувьюров** хэһэн байна.

Тоосоото элидхэлнүүдые зүбшэн хэлсэлгэ эхилжэ, нүхэд **Санжиев, Шадаров, Еременко, Ткачев, Иванов, Будажабэ, Воронцов, Дубровский** гэгшэд үгэ хэлэбэ. Мүн мандатна комиссиин элидхэлые нүхэр **Д. Д. Эрдынеев** хэбэ.

Мүнөөдэр конференци хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлхэ байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: КПСС-эй ЦК-гэй, СССР-эй Министрнүүдэй Советэй ба РСФСР-эй Министрнүүдэй Советэй зарлаһан хүдөө ажахын түрүүшүүлэй Бүхэроссийска зүблөөндэ хабаадахаяа Москва ошоһон манай республикын хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд: доогуур (зүүн гарһаа) — Прибайкальска аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой звеньевой **А. И. Макарова,** Зэдын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой хонишон **Ц. И. Эрдынеева,** Бичурын аймагай Ждановай нэрэмжэтэ колхозой парторганизациин секретарь **Б. Н. Санжиев,** Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой луговод **Р. Д. Санжанов,** Кударын аймагай Ждановай нэрэмжэтэ колхозой зоотехник **Н. У. Игумнов;** дээгүүр (зүүн гарһаа)—Торгиин аймагай Бургалтайн МТС-эй тракторна бригадын бригадир **Г. Д. Машеев,** Түнхэнэй аймагай «Путь Ленина» колхозой ОТФ-ө даагша **Д. У. Сыренов,** Байкало-Кударын аймагай Бабанскын МТС-эй директор **Г. И. Васильев,** Мухаршэбэрэй аймагай «Коммунизм» колхозой түрүүлэгшэ **Я. Е. Ерофеев,** Иволгын аймагай «Улаан-Ороного» колхозой түрүүлэгшэ **Д. Ц. Цыренжапов.**

С. Марковай Фото.

XVIII ОБЛАСТНОЙ ПАРТИЙНА КОНФЕРЕНЦИ

КПСС-эй Бурят-Монголой областной комитедэй хүдэлмэри тухай тоосоо

КПСС-эй обкомой секретарь нүхэр А. У. ХАХАЛОВАЙ элидхэлhээ

Нүхэдүүд!

Партиин областной комитет КПСС-эй Центральна Комитедэй хүтэлбэреэр ябажа партийна организацинуудай ба республикынгаа ажалшадай бүхы хүсые партиин XIX съездын, Центральна Комитедэй июльскэ ба сентябрьска пленумүүдэй, СССР-эй Верховно Советэй табадахи сессиин түүхэтэ шиидхэбэринүүдые дүүргэлгэдэ, тэрэшэлэн Министрнүүдэй Советэй ба КПСС-эй ЦК-гэй абаhан удаадахи тогтоолнуудые, парти ба правительствын табиhан политическэ болон ажахын зорилгонуудые бэелүүлгэдэ хандуулhан байна.

Областной партийна организаци Ленин — Сталинай агууехэ тугые, КПСС-эй Центральна Комитедые тойрон нигтаар жагсаад, бүхы хүсэ шадалаа гарган хүдэлмэрилжэ, урдаа табигдаhан зорилгонуудые нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэлгэдэ бэлэн байhанаар ээлжээтэ конференцидээ ерэбэ.

Промышленностиин, транспортын ба барилгын предприятинуудай хүдэлмэри

Областной партийна организаци тоосоото үе соо промышленность ба транспортын талаар зарим тэды дэбжэлтэ туйлаа. Хэрбээ урда тээхи, хоёр жэлэй турша дотор республикымнай промышленность валовой продукци үйлэдбэрилхэ түсэбые дүүргэдэггүй байгаа hаа, нёдондо жэлдэ энэ түсэбөө 100,4 процент дүүргээ. 1953 ондо промышленна продукци үйлэдбэрилгын хэмжээн урдахи жэлэйхитэй жэшэбэл 9,3 процентээр ургаа. Түмэр замай транспортын хүдэлмэрилэгшэд ашаа шэрэлгын гүрэнэй түсэб үлүүлэн дүүргээ. Республикымнай предприятинуудта шэнэ техникэ бүри ургэнөөр хэрэглэгдэнэ, түрүү технологи нэбтэрүүлэгдэнэ.

Республикымнай промышленность улам хүгжэнэ. Гэбэшье, областной партийна организаци туйлалтануудаараа hанаагаа амарха, дунда зэргын тоонуудые баримталха ба промышленностиин, транспортын, хэлхеэ холбооной предприятинуудай хүдэлмэридэхи ехэнүүд дутагдалнуудые харангүй байха ёhогүй. Республика доторхи предприятинуудай 41 шахуу процентнь үнгэрhэн жэлдэ гүрэнэй түсэб дүүргээгүй, 45 миллионhоо дээшэ түхэригэй промышленна продукци гүрэндэ дутуу үгөө. Нёдондо жэлэй хоёрдохи хахадта модошодой хүдэлмэреэ нилээд hайжаруулбашье, промышленностиин эгээл гээгдэнги hалбаринь ой модоной промышленность болоно Модо бэлэдхэлэй 12 предприятинуудай миил табаниинь модо шэрэхэ жэлэйнгээ түсэбые дүүргэhэн байна.

Комбинадай ба модо бэлэдхэлэй предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд «Модо бэлэдхэлэй промышленностиин гээгдэлые усадхаха тухай» СССР-эй Министрнүүдэй Советэй ба КПСС-эй ЦК-гэй тогтоол соо тэмдэглэгдэhэн дутагдалнуудые тон удаанаар усадхана. Леспромхозуудта мүнөө болотор баяр техникэ муугаар ашаглагдана, үйлэдбэриин ба ажалай түрүү методүүд hулаар нэбтэрүүлэгдэнэ, тон олон хүдэлмэришэд хамhабариин ажалда хэрэглэгдэнэ. Энээнэй эсэстэ үнгэрэгшэ жэлдэ нэгэ хүдэлмэришэнэй үдэрэй бүтээсэ түсэбэй ёhоор 0,98 кубометр байха аад, дунда зэргээр 0,87 кубометр болоо, тракторнуудые ашаглалгын коэффициент арай гэжэ 69 процент, автомашинануудые ашаглалгаар — 88 процент болоо.

Ой модоной промышленностиин хүдэлмэриие амжалтатайгаар ябуулха бүхы условинууд байгуулагданхай. Модо бэлэдхэлэй предприятинуудай ажахын ба партийна хүтэлбэрилэгшэд бии байhан техникэеэ — тракторнуудые, автомашинануудые hайнаар, бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглаха, ажалай эмхидхэл ба хүдэлмэришэдэй хүсые зүбөөр хэрэглэхэ, түсэб дүүргэхын түлөө хүдэлмэрилэгшэдэй харюусалга үргэхэ уялгатай.

Галуута-Нуурай рудоуправлениин шахтануud урдынхидаал адли муугаар хүдэлмэрилнэ, 1953 онойнгоо түсэбые дүүргээгүй байхаhаа гадна, нүүрhэ малталгынгаа хэмжээе бүри урда жэлэйхиhээ бага болгоhон байна. Рудоуправлениин хүтэлбэрилэгшэд шахтануудай хүдэлмэриин ажал ехэтэй процессүүдые механизацилгада ёhотой анхарал хандуулнагүй, зарим ушарнуудта механизм хэрэглэгдэ дурагүй ябадал гаргана. Шахтануудта ажалай эмхидхэл даншье муугаар табигданхай, лавануud циклын хүдэлмэридэ оруулагданагүй. Партийн обком рудоуправлениин хүтэлбэрилэгшэдые hэлгэхэ баатай болоо hэн.

Галуута-Нуурай шахтёрнууд энэ жэлдэ нүүрhэ малтаха түсэбөө дүүргэхэ гүйсэд арга боломжотой. Гэхэтэй хамта, Галуута-Нуурай нүүрhэшэдэй хүдэлмэридэ партийн обкомой ба Сэлэнгын аймагай партийна организацийн үдэр бүриин анхарал табигдаха ёhотой.

Саашань элидхэлшэ хадаа түмэр замай транспортын хүдэлмэри тухай хэлэбэ.

Үргэн хэрэглэлэй эд бараа үйлэдбэрилгые үргэдхэхэ талаар парти ба правительствын шиидхэбэринүүдэй ёhоор нютагай промышленностиин ба олзоборилгын кооперацийн предприятинуудай хүдэлмэридэ онсо анхарал хандуулагдана. Өөhэдтөө үйлэдбэрилжэ болохо товарнуудые холын областьнуудhаа асарhанай хэрэггүй.

Нютагай ба кооперативна промышленностиин предприятинууд муугаар хүдэлмэрилнэ. Министрнүүдэй Советэй, министерствонүүдэй ба управленинүүдэй, тэрэшэлэн олонхи аймагуудай ба городской партийна комитедүүдэй зүрhөө тэдэнэртэ ёhотой анхарал оролдолго хандуулагданагүй. Эдэ предприятинуудай хахадынь жэлhээ жэлдэ түсэбүүдээ дүүргэдэггүй байна. 1953 ондо тэдэ 9,5 миллионhоо дээшэ түхэригэй продукци ажалшадта дутуу үгөө.

Олзоборилгын кооперацийн илангаяа муугаар хүдэлмэрилнэ. Олзоборилгын артельнүүдэй гурбанай хоёр хубинь 1953 ондо гүрэнэй түсэб дүүргээгүй, тиин ажалшадта 5 миллионhоо дээшэ түхэригэй продукци дутуу үгөө. 64 ондоо зүйлэй продукци гаргагдаха аад, миил 28-ень гаргаха түсэб дүүргэгдээ. Үйлэдбэрилэгдэhэн продукциин шанар хангалтагүй байhан зангааараа. Городуудта, илангаяа аймагуудай центрнүүдтэ ажалшадай ажаhуудалай хэрэгсэлнүүдые хангаха мастерскойнуудай хүдэлмэри тэсэшэгүй муугаар табигданхай.

Нүхэр Барабановай толгойлдог Эдеэ хоолой зүйлнүүдэй промышленностиин министерствын предприятинууд баhал иимэрхүү байдалтай. Тус министерствын предприятинууд — кондитерска фабрика, пивын завод, олон аймагуудай пищекомбинадууд хангалтагүй шанартай продукци үйлэдбэрилнэ.

«Байкалгосрыб» трестын (эрхилэгшэнь нүхэр Степачев) предприятинууд, загаhа барилгын артельнүүд (рыбакколхозсоюзай түрүүлэгшэ нүхэр Ананин) загаhа бариха жэлэйнгээ түсэбые дүүргэжэ шадаагүй. Олон колхозууд ба загаhанай заводууд түхэреэн жэл соо загаhа барилгые эдэбхитэйгээр ябуулнагүй. Трестын ба рыбаксоюзай хүтэлбэрилэгшэд түсэб дүүргэлгэдэ загаhашадай хүсые дүүрэнээр элсүүлнэгүй.

Элидхэлшэ барилгын организацинуудай хүдэлмэри тухай тодорхойгоор хэлэбэ. Барилгын олохон организацинууд барилгын хүдэлмэриие үлүү ехээр үнэтэй болгоhон байна. «Бурмонголстрой» трест, Галуута-Нуурай барилгын управлени, «Забайкаллестранстрой» барилгын гүрэнэй түсэбые дүүргээгүй байшоо.

Олон предприятинуудай ажахын ба партийна хүтэлбэрилэгшэд продукциин ассортиментые үргэдхэлгэдэ, шанарыень hайжаруулгада, өөрынь үные химдаруулгада ёhотой анхарал хандуулнагүй. ПВЗ-дэ, Улан-Удэ станциин деподо, «Механлит» заводто ба бусад предприятинуудта голодоhо гаргалга ехэ байна.

Тоосоото үе соо социалистическэ мүрысөө хүтэлбэрилгэ нилээд hайжараа. Үнгэрэгшэ жэлэй эсэстэ олон предприятинууд үйлэдбэриин талмайн квадратна метр бүхэнhөө продукци үйлэдбэрилгые дээшэлүүлхэ талаар ленинградайхидай патриотическа үүсхэлые халуунаар дэмжээ.

Зүгөөр, хүдэлмэришэн бүхэнэй абаhан уялгаяа заатагүй дүүргэхэ условие ажахын ба партийна олон хүтэлбэрилэгшэдэй байгуулдаггүй ябадал социалистическэ мүрысөө хүтэлбэрилгын горьтой дутагдал болоно.

Элидхэлшэ хадаа промышленностиин талаар областной партийна организацийн саашанхи зорилгонууд тухай хэлээ. Ажалай бүтээсые саашадань дээшэлүүлхэ, продукциин өөрынь үные химдаруулха ба шанарыень hайжаруулхын тулада үйлэдбэриин дотороой резервнүүдые элирүүлэн, тэдэнние дүүрэнээр ашаглалгада промышленностиин, транспортын ба барилгын предприятинуудай партийна организацинуудай, тэрэшэлэн партийн горкомуудай, райкомуудай хүдэлмэрние зорюулха хэрэгтэй.

Хүдөө ажахы тухай

Нинтын малажал манай республикын хүдөө ажахын гол hалбари болоно. Гэбэшье, дайнай hүүлэй жэлнүүдтэ малажалай хүгжөөлтэ нилээд гээгдэлтэй байгаа. Республикын хүдөө ажахын, түбхын түрүүн малажалай ехэхэн гээгдэлэй шалтагаануудые элирүүлhэн, КПСС-эй ЦК-гэй мэдээжэ шиидхэбэриин (1951 ондо) гараhанай hүүлээр областной партийна организаци партийн Центральна Комитедэй ба Советскэ правительствын тон ехэ туhаламжада түшэглэн, урдань гаргаhан алдуунуудаа усадхаха талаар нилээд ехэ хүдэлмэри хэhэн байна. Гэрэнэй ашаар нинтын малай тоо толгой hүүлэй үедэ ургаhан, колхозуудта эбэртэ бодо малай тоо толгой 18 процент, тэрэ тоодо 1953 ондо 9,6 процент олошорhон байха юм. 1953 ондо колхозуудта үнеэдэй тоо 13,7 мянган толгойгоор гэхэ гү, али 21,1 процент олошорhон байна. Хони үсхэбэрилгын талаар бүри ехэ ургалта туйлагдаа. Хонидой ба ямаадай тоо толгой 88,3 процент олошороо. Hу hаалга ба нооhо хайшалалга нэгэ хэды дээшэлээ.

1953 ондо хүдөө ажахын культурануудые тарилгын талмай 25,7 мянган гектараар, тэрэ тоодо тэжээлэй культурануудай — 20 мянган гектараар ехэ болоо. 21,5 мянган гектар шэнэ ба боро газарнууд ашаглагдаhан байна.

1953 ондо МТС-үүд тракторна хүдэлмэринүүдэйнгээ түсэбые дүүргээ. Мүнөө таряанажалай гол хүдэлмэринүүдые механизацилгын хэмжээн: хахалалгаар—99,1 процентдэ, ороhото культурануудые тарилгаар — 95,6 процентдэ ба комбайнаар таряа хуряалгаар — 92,8 процентдэ хүрэhэн байна.

Колхозуудые эмхидхэлэй-ажахын талаар саашадань бэхижүүлхын тула зарим тэды хүдэлмэри хэгдэhэн байна. Жэжэ колхозуудые томодхолго ургэлжэлөө. Хэрбээ 1952 оной эхеэр республика дотор хүдөө ажахын 319 артельнүүд байгаа hаа, тэдэние томодхоhоной эсэстэ 278 артельнүүд болоо 1953 ондо колхозуудай мүнгэнэй фондууд, урид абтаhан мэдээнэй ёhоор, 10 миллион шахуу түхэригөөр дээшэлhэн, тиихэдэ хубаагдадаггүй фонддо мүнгэн зөөри оруулга 1,5 дахин шахуу дээшэлhэн байна. Колхозуудта ажалай эмхидхэл зарим тэды hайжараа, нинтын үйлэдбэридэ колхознигууд эдэбхитэйгээр хабаададаг болоо.

1952 онойхидо орходоо 1953 ондо хүдөө ажахын продуктнууд гүрэндэ hураггүй ехээр тушаагдаа.

Республикын хүдөө ажахые хүгжөөлгэдэ бии байhан зарим тэды hайн үрэ дүнгүүд манай сэдьхэлые ябашье ханаахагүй байна, юуб гэхэдэ, хүдөө ажахы, илангаяа тэрэнэй гол hалбари болохо нинтын малажал гээгдэнги байлалда байhан зандаа. 1952 онойхитой сасуулхада, малажал хүгжөөлгын талаар республикамнай 1953 ондо hураггүй бага показательнуудтай байгаа. Эбэртэ бодо малай тоо толгойн 9,6 процент ургабашье, 1953 ондо энэ мал үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэб дүүргэдээгүй байха юм Курумканай, Баргажанай аймагууд нэгэшье түрэлэй малаар түсэбөө дүүргээгүй. 1953 ондо эбэртэ бодо малаар 10 аймаг, хонёр —19 аймаг түсэбөө дүүргээгүй Баргажанай, Кабанскын, Хэжэнгын, Ахын, Түнхэнэй ба Байкало-Кударын аймагуудай колхозуудта малажал хүгжөөлгын показательнууд илангаяа бага байна.

Эбэртэ бодо малай hүрэг соо үнеэдэй тоо толгой 40 процент байха ёhотой гэжэ партийн ЦК-гэй Пленумэй шиидхэбэреэр хараалагдаhан юм, теэд манайда миил 28,8 процент болоно. Эхэ малнуудай hубайрhанhаа, малай үхэhэн ба гаргашалагдаhанhаа боложо, малажалда ехэ гээлтэнүүдэй ушардаг ябадал республикын колхозуудта усадхагдаагүй. Үнгэрэгшэ жэлдэ 100 эхэ мал бүхэнhөө 61 тугал, 53 хурьган ба эхэ гахай бүхэнhөө оройдоо 6.4 поршоонхо абтаhан байна.

Малай ашаг шэмэ тон бага байhан зандаа. Баргажанай, Яруунын, Хэжэнгын ба Курумканай аймагуудай колхозууд урда жэлэйхидэ орходоо hү hаалгые нёдондо эрид доошолуулаа. Город шадарай Иволгын, Заиграйн, Тарбагатайн, Кабанскын ба Байкало-Кударын аймагуудта бага hүн hаагдана. Закаменай ба Түнхэнэй аймагуудта хонин бүхэнhөө миил килограмм шахуу нооhон хайшалагдаhан байна.

Үнгэрэгшэ жэлдэ дааhан үнеэн бүриhөө гурба мянга гаран литр hү hааhан Сэлэнгын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхозой hаалишан Гинчиновагай ба Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой hаалишан Цырендоржиевагай гуйлаhанние хэншье туйлажа шадаха юм.

Кабанскын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой хонишод нарин нооhотой хонин бүриhөө 4.6 килограмм, шэрүүбтэр нооhотой хонин бүриhөө 3,2 килограмм нооhо хайшалаа. Бичурын аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой хониной фермэ хонин бүриhөө 3,8 килограмм, тиихэдэ энэ фермын хонишон Екатерина Самокрутова 4,5 килограмм нооhо хайшалhан байна.

Иимэ жэшээнүүд мүн бусадшье аймагуудта бии. Малай ашаг шэмые эрид дээшэлүүлхэ арга боломжонуудай бии байhаниие тэдэ харуулна, нинтын малажалhаа ородог олзо доходые дээшэлүүлхэ талаар колхозуудай ехэхэн резервнүүдтэй байhаниие гэршэлнэ.

Республика дотор малажал эрхилэлгын культура муу байна. Олохон колхозуудта, илангаяа малажал ехэтэй аймагуудай колхозуудта малынь үбэлдөө жэжэнүүд гүүртэнүүд ба отарануудта хубаарилагдан харуhалагдана. Олон колхозуудта мал харуhалгын гээгдэнги методүүд — үбэлдөө мал адуулга ба юрын далнуud соо байлгажа харуhалга ушөө болоулагдаагүй. Малажалдахи ажал ехэтэй хүдэлмэринүүдые механизацилга болошогүй удаанаар нэбтэрүүлэгдэнэ.

Тэжээл үйлэдбэрилгэ ба бэлэдхэлгын болошогүй гээгдэлтэй байhан ябадал малажалай хангалтагүй байдалда орохон ба малhаа ашаг шэмын багаар абтадаг байhанай гол шалтагаануудай нэгэн болоно. Hүүлшын хоёр жэлэй турша соо областной организацинуud хүсэд хэмжээнүүдые абаагүй. Тэжээл болохо овёс, корнеплодууд ба силоснэ культурануудые тарилгын ургэдхэгдэбэшье, полинууд дээрэhээ тэжээл абалга нинтын малажалай эрилтэнүүдhэ холо гээгдэжэ ябана. Ногоо тарилга hулаар хүгжөөгдэнхэй. Хээрын сабшалангай ургаса тон бага байна.

Тэжээлэй база байгуулгын иимэ байдалые саашадань тэсэхын аргагүй Зорилго юуб гэхэдэ, бүхы колхозуудые, бүхы колхознигуудые ба бүхы областной партийна организацийн хүсые тэжээлэй бата бүхи база байгуулхын түлөө тэмсэлдэ зааханиие сагаа гээнгүй элсүүлхэ хэрэгтэй.

Тэжээлэй культурануудай тарилгын талмайе нилээд үргэдхэхэ ба бүри мүнөө жэлдэ ургасьень дээшэлүүлхэ, 100 мянган гектар хүрэтэр зелёнко, 20 мянган гектарhаа бага бэшэ силоснэ культурануудые ба 10 мянган гектар хүрэтэр тэжээлэй корнеплодуудые таридаг болохо шухала. Тиихэтэй хамта бидэнэр ороhото культурануудай тарилгын талмайе багадхаха ёhогүйбди, тиимэhээ бүхы боро газарнуудые ашаглаха, ой модо, бургааhа hөөгүудые сэбэрлэхэ, ургаса багатай сабшалан ба бэлшээриин газарнуудые hайн сабшалан болгохын тула хахалха зэргээр хахалагдадаг газарай талмайе адагынь 100 мянган гектараар үргэдхэхэ хэрэгтэй. Сабшалан hайжаруулха ба үhалха, мүн үтэг хэхэ хүдэлмэринүүдые hураггүй ехэ хэмжээтэйгээр үнгэргэхэ, үбhэнэй ургасые хоёр дахинhаа бага бэшээр дээшэлүүлхэ ябадал гуйлаха шухала. Намагтай участогуудые хатааха, бургааhа hөөгүудые сэбэрлэхэ ба бэлшээриин зарим хубиие сабшалан болгохо зэргээр сабшалангай газарай талмайе бүхы хэмжээгээр үргэдхэхэ хэрэгтэй.

Малые, түрүүшыг ээлжээндэ hаамхай үнеэдые ба түлнүүдые байраар хангаха асуудал шухалын шухала болоно. Мүнөө жэлдэ бидэнэр үнеэ hааха, тэжээл ба наг шэбхэ шэрэхэ, тэжээл буйлуулха мэтын ажал ехэтэй бүхы процессүүдые гүйсэд механизацилhан 75-hаа үсөөн бэшэ томодхогдоhон фермэнүүдые бариха зорилго табяабди.

Малажалай ямар байhан тухай ба тэрэниие хүгжөөхэ хэмжээнүүд тухай хэлэхэ зуураа, хони үсхэбэрилгые хүгжөөлгын асуудалнуудта тусгаар тогтохо хэрэгтэй. Партийн обком болбол КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй шиидхэбэринүүдэй үндэhөөр малажал хүгжөөхэ ба тэрээнhээ абтадаг продукциие дээшэлүүлхэ арга боломжые хаража үзэхэ зуураа, республика дотор нарин ба нарибтар нооhотой хонидые бүри олоор үсхэбэрилхэ гухай асуудал табиха шухалада гооlohон байгаа.

Энэ зорилгые шиидхэхын тула республикын партийна, советскэ ба хүдөө ажахын органууд хони үсхэбэрилгэдэ онсс анхаралаа хандуулха ёhотой. Бүхыдөө республика дотор хонидой гоо толгойе жэл бүри 24 процентhээ бага бэшээр, зарим аймагуудта 40—45 процентээр олошоруулха. 100 эхэ хонин бүриhөө адагынь 85—90 хүрэтэр хурьга абаха ябадал гуйлаха хэрэгтэй

КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленум орон дотор овощь ба хартаабха үйлэдбэрилгын хангалтагүй байhан ябадалда онсо анхаралаа хандуулаа hэн. Энэ заабаринь манай республикада, илангаяа город шадарай зонын колхозуудтамнай сэхэ хамаатай. КПСС-эй ЦК-гэй Пленумэй шиидхэбэрние дүүргэлтэ болгон, партийн обком болбол овощь ба хартаабха тарилгые үргэдхэхэ, парниково-тепличнэ ажахые хүгжөөхэ, рассадые горшоогхонууд соо ургуулга, квадратно-гнездовой ба квадратна ёhоор тарихa гэхэ мэтын гүрүү арганууdые үргэнөөр хэрэглэхэ талаар хэдэ хэдэн хэмжээнүүдые хараалhан байна. Помидор, hонгино, чеснок, арбуз, дыни, кабачки болон огородой бусад культурануудые бүри ехээр таридаг болохо, хартаабха тарилгые үргэдхэхэ гэжэ шиидхэгдээ.

Гэбэшье, зохёогдоhон хэмжээябуулгануud хангалтагүйгөөр дүүргэгдэжэ байна. Партийна организацинууд овощь ба хартаабха тарилгала тусгаар анхарал хандуулха ёhотой.

Республикын МТС-үүдэй хүдэлмэри тухай элидхэлшэ дэлгэрэнгыгээр тогтоон хэлэбэ Бии байhан машинна паркынгаа зэргээр бидэнэр колхозуудтахи бүхы хүдэлмэринүүдые, ажахын бүхы hалбаринуудые үргэнөөр механизацилха аргатайбди. Гэбэшье, республикын МТС-үүд хүдөө ажахын культурануудай ургасые дээшэлүүлхэ, малажалые хүгжөөхэ, тэрэнэй ашаг шэмые ехэдхэхэ гэhэн гол шухала зорилгоёо шиидхэжэ шадаагүй

1953 ондо МТС-үүдтэ тогтоогдоhон үбhэ сабшаха түсэб 80 процент, силос даралга 36 процент, сабшалангай бургааhа hөөг сэбэрлэлгэ 71 процент, хартаабха hуулгалга ба малталга 56 процент, намарай пар хахалалга 62 процент дүүргэгдэhэн байна. МТС-үүдтэ машинно-тракторна парк хангалтагүйгөөр ашаглагдана.

Хүдөө ажахые электрификацилга хадаа хүдөө ажахын үйлэдбэрние дэбжээхэ шухала условинуудай нэгэн мүн. Үйлэдбэридэ электроэнергние тон муугаар хэрэглэлгэ хадаа хүдөө ажахые электрификацилгын гол дутагдалнуудай нэгэн мүн. Гидротехническэ барилгануud удаанаар ябуулагдана.

Партийна ба правительство манай республикада али болохо туhаламжа үзүүлжэ байна. Энэ жэлдэ тракторнууд, комбайнууд болон хүдөө ажахын бусад машинануud, түхеэрэлгэнүүд олоор асарагдахаар хараалагдана. МТС-үүдэй бариилгада ба МРЗ-дэ 14,1 миллион түхэригэй, колхозуудта 11 миллион түхэригэй, тэрэ тоодо малай байра бариилгада 5 миллион түхэригэй удаан болзорой урьhаламжа үгтөө Улан-Удэ городто зооветеринарна институтай ба техникумэй байшангуудые бариха асуудалые Союзна правительство зүбшөөгөө. Потребкооперацияар дамжуулан колхозуудта хүдалдахын тула олон тооной автомашинануud, түхеэрэлгэнүүd, зэр зэмсэгүүд ба бариилгын материалнуud асарагдахаар хараалагдана.

Хүдөө ажахые саашадань дэбжээхэ хэрэг партийн ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй табиhан ехэнүүд зорилгонуудые шиидхэлгэдэ республикын ажалшадые элсүүлжэ шадаhанhаамнай дулдыдаха болоод байна.

Центральна Комитедэй Пленумэй шиидхэбэрние бэелүүлэн, МТС-үүд болон колхозуудые дүршэлтэй кадрнуудаар бэхижүүлхын тула нилээд хүдэлмэри КПСС-эй обком хэhэн байна. МТС-үүдтэ саг үргэлжэ хүдэлмэрилхын тулада республикын ба Свердловск областийн промышленна предприятинуудhаа 176 инженернүүд болон техникүүд эльгээгдээ. Хүдөө ажахын 584 мэргэжэлтэд МТС-үүдтэ эльгээгдээ. Мэргэжэлтэдэй олоороо хүдөө гаргадахада МТС-үүдэй хүтэлбэрилхы кадрнуудай состав хубилhан байна.

Урдань МТС-үүдэй 38 директорнүүдэй 15-иинь дээдэ ба дунда hургуулитай байгаа hаа, мүнөө 33-иинь дээдэ ба дунда hургуулитай болоо, 6 главна инженер дээдэ hургуулитай байгаа hаа, мүнөө 35 хүн болоо. Гол шухала мэргэжэлтэд сооhоо 25 агроном, 22 зоотехник, 3 ветеринарна врач дээдэ hургуулитай юм. Урдань МТС-үүдтэ дээдэ hургуулитай 33 мэргэжэлтэд байhанаа, мүнөө 239 болоо. МТС-үүдтэ кадрнуудые шэлэн олохо хүдэлмэри үшөө дүүрэдүй гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Колхозуудай түрүүлэгшэнэрэй составые бэхижүүлхын тулада колхозно үйлэдбэрние эмхидхэхэ талаар дүршэлтэй болоhон 61 мэргэжэлтэд шэнэгдээ. Мүнөө колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй 81-иинь дээдэ, дунда hургуулитай ба хүдөө ажахын 2 жилэй [illegible] юм. Колхозуудай хүтэлбэрилхы кадрнуудые [illegible] хүдэлмэри ехэ [illegible] дэрхэ хэрэгтэй. Колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй хахадынь [illegible]

[illegible] дүүргэhэн [illegible] нүүд юм.

Хүдөө эдэхи [illegible] хүдэлмэрийн [illegible] дутагдалнуud [illegible] хаан элидхэлшэ [illegible] саашань тэмдэлдэ. МТС-үүдэй усадьбануудта [illegible] барилгые нэгэнье МТС мүргөөр ябуулнагүй, тракторна бригадануудта [illegible] тарилгажалтан бригадануудта [illegible] левой станууdаа болон вагончикдай бариилга нэгэнье аймагта [illegible] лэлэгүй. Энэ үе соо ороhдоо 4 [illegible] линэ бариигдаа, үшөө намар эхлhэн 17 теплицын бариилга мүнөө болотор дүүрээдүй байhаар. Илгаяа Иволгын, Прибайкальска [illegible] Тарбагатаин аймагуудта барилгые тэсэшэгүй муугаар ябуулагдана.

Малай үбэлжэлгэ бэрэхэшэлгэ гээр үнгэрэгдэжэ байна. Үбэлжэлгын гурба hара соо олон мал гарзалаа, энэ үе соо «доторой хэрэсэл» гэдэгтэ ашаг шэмэтэ олон мянган толгой мал гаргашалагдаhан байна. Олон мал дундаhаа доошоо сэтэй ба туранхай болонхой. Илгаяа Зэдын, Закаменай, Хэжэнгын, Сэлэнгын, Торгин, Түнхэнэй ба Байкало-Кударын аймагуудай колхозуудта энэ жэлэй үбэлжэлгэ үедэ малые, тэрэ тоодо үнеэдэй олоор гарзалуулhан ба гаргашалhан байна юм

Малай ашаг шэмэ тон бага. Октябрийн 1-hээ январь хүрэтэр hаахан үнеэн бүриhөө 51 литр hаагдаа. Нэгэшье аймагта үнеэдэй зоотехническэ заабаринь ёhоhаалга эмхидхэгдээгүй, малай хоhоhоо харуhалга, эдэлэлүүлгэ мүгаар эмхидхэгдэнхэй. Олонхи колхозуудта гэжээл буйлуулан бэлэдхэдэнэгүй, малшад дутадаг байха юм. Малажалда мэнгиhаа доошо бэ коммунистнуудые эльгээхэ гэhэн партийн обкомой даалгабарние [illegible] дөөгэй айкомууд дүүргээгүй. Мүнөө дээрээ 500 гаран коммунистнуудые эльгээгдээ.

Хабарай тарилгада бэлэдхэл хангалтагүйгөөр ябуулагдажа байна. Ороhото культурануудай ба [illegible] лёнкын үрэhэн 95,5 процент, хартаабхын үрэhэн 37,5 процент хадаhан байна. Үрэhэ сэбэрлэлгэ тэрэниие тарилгын кондицида хүргэлгэ мүнөө болотор дүүрээдүй байhаар. Наг шэбхэ шэрэхэ даалгаврыг муугаар дүүргэдэгэ. Олон колхозуud рассада ургуулха технологиуудые бэлэдхэжэ эхилдүй.

МТС-үүд болон колхозуудта [illegible] левой хүдэлмэридэ хэрэглэдэг техническэ база хангалтагүйгөөр бэлэдхэгдэнэ. МТС-үүдтэ механизаторска кадрнуудай ажал хангалтагүйгөөр эмхидхэгдэнэ. МТС-үүд хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй хүдэлмэрие муугаар эмхидхэгдэнхэй.

Колхозуудай нинтын ажахые дэмжэлгэдэ туhалха зорилгоёо колхозуудта шефхэ хүдэлмэри эмхидхэхыень КПСС-эй обком республикын промышленна предприятинууд болон организацинуудта дурадхаhан байна. Колхозууд болон МТС-үүд туhаламжа үзүүлхэ талаар олон предприятинууд бага бэшэ хүдэлмэри ябуулаа. Гэбэшье, промышленна предприятинууд болон организацинуудан шефскэ хүдэлмэриие юрэнхы дээрээ хангалтагүйгөөр ябуулагдана.

ЦК-гэй Пленумэй тогтоолые бэлэдотоор бэелүүлхэ хүдэлмэри республика дотор хангалтагүйгөөр ябуулагдана гэжэ элидхэлшэ тэмдэглэбэ. Энэ юун дээрэhээ болоо гэхэдэ, колхозуудай, МТС-үүд болон совхозуудан партийна организацинууд, тэрэшэлэн аймагуудай партийна организацинууд ЦК-гэй Пленумэй эрилгын ёhоор хүдэлмэреэ шэнэдхэн табиагүй.

ЦК-гэй Пленумэй тогтоолые республикын хүдөө ажахые дэмжэхэ талаар хэмжээ-ябуулганууdые бэлэдотоор бэелүүлхэ хэрэгтэй. Колхозуud дутагдалнуud юундэ гаргаhаа гэхэдэ, партийн айкомууд ба айкомуудай гүйсэдкомууд эмхидхэлэй хүдэлмэрие мууса ябуулаа. Колхозуud болон МТС-үүдые үдэр бүри тодорхойгоор хүтэлбэрилхын орондо олон айкомууд хододоо суглаануудые хэжэ, олон тоото шиидхэбэринүүдые абалгаар хүтэлбэреэ хизаарладаг байна.

Республикын Хүдөө ажахын министерство үшөө муугаар хүдэлмэрилнэ, хүдөө ажахын хүгжөөлгэ асуудалнуудые халырхайгаар шийдэхэ заандаа, хүдэлмэреэ шэнэдхэн табиагүй. КПСС-эй обком, тэрэнэй хүдөө ажахын hайг министерствомуугаар хүдэлмэрилжэ байна гэжэ түсэб эмэтэй.

ЦК-гэй Пленумэй тогтоолой республика дотор хангалтагүйгөөр ябуулагдажа байhан ябадалые [illegible] хүтэлбэрилхэ [illegible] обкомой хүдэлмэри дутагдалнуудай [illegible]

[illegible] гэхэдэ, олонинь [illegible] хэрэгтэй. [illegible] Пленумэй элидхэбэрие

(Үргэлжэлэлтэй 3 дахи нүүрта)

XVIII ОБЛАСТНОЙ ПАРТИЙНА КОНФЕРЕНЦИ

КПСС-эй Бурят-Монголой областной комитедэй хүдэлмэри тухай тоосоон

КПСС-эй обкомой секретарь нүхэр А. У. ХАХАЛОВАЙ элидхэлhээ

(Үгэсхэл)

Үгэхэ хэрэгтэ харюусалгагүй-гөө хандаха ябадалтай, хүдөө

Ажалшадые культурно-ажаhуудалайнь талаар хангалга

Хүдэлмэришэд, колхозницууд, интеллигенци болон бүхы советскэ нүүдэй материальна ажана байдалай хэмжээе саашадань ехээр дээшэлүүлхэ ябадал, правительствын гүрэн дотоо ябуулдаг политикын гол шуурилго мүн. Ажалшадые культурна болон ажаhуудалайнь талаар хангалгые hайжаруулха ёзтой. Ардал асуудалнуудта үдэр бүриин ардолдоло гаргахые нютагай партийна болон советскэ нүүдhаа парти, правительство

Улан-Удэ городой коммунальна ажалые хүргөөхэ тухай тусхай шийдвэр гол 1952 оной hүүл багаар городской правительство баталан гаргаhан байха юм. Энэ тогтоол хамаг манай республикын центр — Улан-Удэ городые болбосон түүхэн болгохо хэрэгтэй холбоотой гол шухала асуудалнуудые шиидвэрлэдэ туhалха байна. Городуудай хүдэлмэришэдэй посёлогуудта болон аймагуудай центрнүүдтэ гэр сууриин, коммунальна ба культурно-ажаhуудалай барилгануудта зориулан, нёдондо 100 миллион шахам түхэриг hомологдоhон байха ёзтой. Республика дотор худалдаа ажалшадай элүүрые сайжарулгын хэрэгые hайжаруулха талаар правительство ехэ туhаламтай үүлнэ.

Энэ туhаламжын ашаар тоосоото үе соо бидэнэр городуудай болон хүдэлмэришэдэй посёлогуудта байрлалтай талмайе зарим тэды үргэдэгдэнэ.

Республикынгаа ажалшадые культурно-ажаhуудалайнь талаар ажалаха хэрэгтээ парти, правительствын эрилтын ёзоор hайжаруулха тулада партийна болон советскэ организацинууд үшөөл ехэ хүндэтэй hэхэ зэргэтэй байна.

Городуудай болон хүдэлмэришэдэй посёлогуудай хүн зонние гэр сууриар хангаха гээшэ тон шухала асуудалнуудай нэгэн мүн. Гэхэтэй байна, гэр байрын барилгада зохиогдажа табигдаhан ехэхэн тоо зөөриие олохон предприятинууд ба ведомствонууд мүн хангай Советүүд хүсэд хэрэглэнэ. Барилгын организацинууд муу-гөө хүдэлмэрилнэ.

Барилго юуб гэхэдэ, гэр байрые культурно-ажаhуудалай барилгануудые түргэнөөр ябуулха, багтын организацинуудай хүдэлмэридэ саг үргэлжын партийна хинаргаа табиха шухала. Партийна организацинууд гэр байрые зүбөөр хубаарилха ябадал ажалшадаха зэргэтэй. Энэ талаар маанай хүдэлмэри hайнаар табигданаа гэхын аргагүй.

Нютагай промышленностиин болон олзоборилгын кооперациин предприятинуудай, мүн тэрэшэлэн сүзна болон федерациин мэдэлэй предприятинуудай үргэн хэрэглэлэй барааг үйлэдбэрилхэ ябадалда ёсо анхарал хандуулагдаха ёзтой. Бидэнэр эндээ үргэн хэрэглэлэй эд бараануудые, илангаяа хөвөль, амhарта, гутал, кондитерска, колбасна, макоронно гаргалгануудые, алкогольгүй унда тон ааг үйлэдбэрилнэбди. Городуудай хүдэлмэришэдэй посёлогуудта, аймагуудай центрнүүдтэ оёдолой ажахые эрид дэбжээхэ хэрэггэ hанаа амар байха ябадалтай эрид шууд тэмсэхэ ёзотойбди.

Ажалшадые культурно-ажаhуудалайнь талаар хангалга

Хүдэлмэришэд, колхозницууд, интеллигенци болон бүхы советскэ нүүдэй материальна ажана байдалай хэмжээе саашадань ехээр дээшэлүүлхэ ябадал, правительствын гүрэн дотоо ябуулдаг политикын гол шуурилго мүн. Ажалшадые культурна болон ажаhуудалайнь талаар хангалгые hайжаруулха ёзтой. Ардал асуудалнуудта үдэр бүриин ардолдоло гаргахые нютагай партийна болон советскэ нүүдhаа парти, правительство

Улан-Удэ городой коммунальна ажалые хүргөөхэ тухай тусхай шийдвэр гол 1952 оной hүүл багаар городской правительство баталан гаргаhан байха юм. Энэ тогтоол хамаг манай республикын центр — Улан-Удэ городые болбосон түүхэн болгохо хэрэгтэй холбоотой гол шухала асуудалнуудые шиидвэрлэдэ туhалха байна. Городуудай хүдэлмэришэдэй посёлогуудта болон аймагуудай центрнүүдтэ гэр сууриин, коммунальна ба культурно-ажаhуудалай барилгануудта зориулан, нёдондо 100 миллион шахам түхэриг hомологдоhон байха ёзтой. Республика дотор худалдаа ажалшадай элүүрые сайжарулгын хэрэгые hайжаруулха талаар правительство ехэ туhаламтай үүлнэ.

Энэ туhаламжын ашаар тоосоото үе соо бидэнэр городуудай болон хүдэлмэришэдэй посёлогуудта байрлалтай талмайе зарим тэды үргэдэгдэнэ.

Республикынгаа ажалшадые культурно-ажаhуудалайнь талаар ажалаха хэрэгтээ парти, правительствын эрилтын ёзоор hайжаруулха тулада партийна болон советскэ организацинууд үшөөл ехэ хүндэтэй hэхэ зэргэтэй байна.

Городуудай болон хүдэлмэришэдэй посёлогуудай хүн зонние гэр сууриар хангаха гээшэ тон шухала асуудалнуудай нэгэн мүн. Гэхэтэй байна, гэр байрын барилгада зохиогдажа табигдаhан ехэхэн тоо зөөриие олохон предприятинууд ба ведомствонууд мүн хангай Советүүд хүсэд хэрэглэнэ. Барилгын организацинууд муу-гөө хүдэлмэрилнэ.

Барилго юуб гэхэдэ, гэр байрые культурно-ажаhуудалай барилгануудые түргэнөөр ябуулха, багтын организацинуудай хүдэлмэридэ саг үргэлжын партийна хинаргаа табиха шухала. Партийна организацинууд гэр байрые зүбөөр хубаарилха ябадал ажалшадаха зэргэтэй. Энэ талаар маанай хүдэлмэри hайнаар табигданаа гэхын аргагүй.

Нютагай промышленностиин болон олзоборилгын кооперациин предприятинуудай, мүн тэрэшэлэн сүзна болон федерациин мэдэлэй предприятинуудай үргэн хэрэглэлэй барааг үйлэдбэрилхэ ябадалда ёсо анхарал хандуулагдаха ёзотой. Бидэнэр эндээ үргэн хэрэглэлэй эд бараануудые, илангаяа хөвөль, амhарта, гутал, кондитерска, колбасна, макоронно гаргалгануудые, алкогольгүй унда тон ааг үйлэдбэрилнэбди. Городуудай хүдэлмэришэдэй посёлогуудта, аймагуудай центрнүүдтэ оёдолой болон заhабарилгын мастерскойнууд дутамаг байна.

Саашадаа элидхэлшэ эд бараанай эрьесэ тухай тогтон хэлэнэ.

Ажалшадта эдеэ хоолой ба промышленна товарнуудые худалдалга таhалгаргүйгөөр ехэ боложо байна.

Эд хэрэглэгшэдэй кооперацы үргэн хэрэглэлэй эд товарнуудhаа гадна, колхозууд ба колхозницуудта үйлэдбэриин хэрэгсэлэй зүйлнүүдые үлүү ехээр худалдаhан байха юм.

Зүгөөр республика дотор худалдаа наймаанай хэрэг парти, правительствын эрилтэдэ хүсэд хүрэнэгүй «Советскэ худалдаа наймаае саашадань хүргөөхэ хэмжээннүүд тухай» СССР-эй Министрнүүдэй Советдэй ба КПСС-эй ЦК-гэй тогтоолые республикын худалдаа наймаанай организацинууд hулаар дүүргэнэ. Эд бараанай эрьесын гүрэнэй түсэб республика дотор 1952 ондо 98,2 процент, 1953 ондо 99 процент дүүргэгдээ.

Малажалай зарим точкануудта ажалладаг колхозницууд даб дээрэ хэрэглэдэг эд бараагаа худалдан абаха аргагүйдэнэ. Тэрэшэлэн машинно-тракторна станцинуудта худалдаа наймаан хангалтагүйгөөр эмхидхэгдэнхэй.

Республикын ажалшадые медицинскэ талаарнь хангалгын байдал тухай элидхэлшэ тогтон хэлэнэ.

Арадай элүүрые хамгаалха хэрэгтэ зорюулагдаhан гүрэнэй гаргашанууд жэлhээ жэлдэ улам ехэ болоно. Үнгэрhэн жэлдэ элүүрые хамгаалха хэрэгтэ 71 миллион түхэриг hомологдоhон байха юм. Hүүлшын хоёр жэлэй турша дотор медицинскэ эмхи зургаануудай тоо улам олон болоо. Хүдөө нютагуудта 166 оротой 15 участково больницануud, 60 оротой туберкулёзно санаторинууд шэнээр нээгдээ. Мүн тэрэшэлэн кумысо-лечебницэ бии болгогдоо. Курортнууд болон санаторинуудта улам олон ажалшад амардаг боложо байна. Мүн энэ үе соо 24 фельдшерскэ пунктнууд нэмэжэ эмхидхэгдээ. Үхибүүдэй яслинуудай тоо олошорбо.

Ажалшадые медицинскэ талаарнь хангалга зарим тэды hайжарбашье, республикын медицинскэ эмхи зургаануудай хүдэлмэриие хангалтатай гэжэ сэгнэхын аргагүй. Элүүрые хамгаалгын эмхи зургаануудта тон ехэ дутуу дунданууд бии байhаар.

Республика дотор медицинскэ эмхи зургаануудай барилга хангалтагүйгөөр ябуулагдажа байна. Союзай правительствын тогтоолоор 1952 ондо республиканска шэнэ больницын барилга эхилээ. 1952 — 1953 онуудта республиканска больницын барилгада табигдаhан 2 миллион 700 мянган түхэригhөө ороидоо 1 миллион 200 мянган түхэриг гү, али 44,4 процентнь ашаглагдаhан байха юм. Хүдөөгэй больницануудай барилга муугаар ябуулагдана.

Республикын элүүрые хамгаалгын органууд ажалшадые, илангаяа хүдөөгэй хүн зоние медицинскэ талаарнь хангалгые эрид шууд hайжаруулха уялгатай. Городуудта ба хүдөө нютагуудта медицинскэ эмхи зургаануудые барилгада ёсо анхарал хандуулагдаха зэргэтэй.

Идеологическа хүдэлмэри

КПСС-эй XIX съездын, ЦК-гэй июльскэ болон сентябрьска Пленумэй шиидхэбэринүүдые, XVII областной партийна конференциин шиидхэбэринүүдые хүтэлбэри болгоо, партийн областной комитет ёзоото үе соогоо олониитын дунда ябуулагдаха идеологическа хүдэлмэриие, ажалшадые коммунистическэр хүмүүжүүлгын хүтэлбэрилдэг зарим тэды hайжаруулаа. Коммунистнуудые, партийна, советскэ болон ажахын хүтэлбэрилхы кадрнуудые марксистско-ленинскээр хүмүүжүүлхэ талаар зарим тэды хүдэлмэри хэгдээ.

Гэхэ зуура, кадрнуудые марксистско-ленинскээр бэлэдхэхэ тулаа партийн XIX съездын табиhан зарилгонуудые партийна пропагандда хүсэд бэлүүлжэ шаданагүй гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй.

Олохон партийна организацинууд олон жэлдэ партийна гэгээрэлэй сеториие бүридхэхэдөө hурагшадай дуранд хүсэлые наринаар хараадаа абаа гэhэн ЦК-гэй заабариие хазагайруулhан байна. hурагшадай дура хүсэлые хараадаа абаха гэhэн принципые эбдэлгэ, партийна гэгээрэлэй hургуулинуудые бүридхэхэ-гөө захиралтын ёзоор хандалга хаа hургуулинуудай тоое дэмы ехээр олошоруулhан байна. Тэрээнhээ боложо олохон hургуулинууд болон кружогууд бэлэдхэлтэй пропагандистнуудаар хангагдаагүй.

Олохон кружогууд болон политhургуулинуудта теоретическэ hургаалнууд түүхэтэ условинуудтай холбоогүйгөөр, мүнөө үедэ областной партийна организацин шиидхэжэ байhан политическэ болон ажахын зорилгонуудhаа таhарангяар заагдадаг баримтануud нилээд олон үзэгдэнэ. Олохон пропагандистнууд түүхые ба марксизм-ленинизмын теориие творческоор шудалхын орондо теоретическэ зарим hургаалнуудые хоohоор сэжэллэдэг байха юм. Тингэжэ теоретическэ зарим hургаалнуудые буруугаар тайлбарилдаг, хазагайруулдаг байна. Түүхэдэ үргэн нинтэ арадай ба тус тус нюурнуудай үүргэ. Коммунистическэ партийн хүтэлбэрилхы ба залан ударидаха үүргэ тухай асуудалые тайлбарилгада алдуунууд гарадаг байха юм.

Зорилго юуб гэхэдэ, «hуралсалай шэнэ жэлдэ партийна гэгээрэлэй зорилгонууд» гэhэн КПСС-эй ЦК-гэй тогтоолые коммунистнуудта үшөө дахин hайнаар тайлбарилжа үгэхэ, политическэ hуралсалдань коммунистнуудай дура хүсэлые хараадаа абаха гэhэн КПСС-эй ЦК-гэй заабариие заатагүй дүүргэхэ хэмжээннүүдые абаад, партийна гэгээрэл эмхидхэлгые захиралтын ёзоор ябуулдаг методые болюулха хэрэгтэй.

Марксистско-ленинскэ теориие шудалалгада коммунистнуудай бүри hонирхолтойгоор хандахынь тулада занятинуудай идейно-политическэ хэмжээе саг үргэлжэ дээшэлүүлхын, партийна гэгээрэлэй бүхы системэдэ hуралсалай жэлые амжалтатайгаар дүүргэхын тулада шухала хэмжээннүүдые абаха асуудалнууд партийна пропагандада гол hуури эзэлхэ ёзотой.

Бүхы партийна хүдэлмэриин шухала участогынь политическэ агитаци болоно. Республикын партийна организаци тоосоото үе соогоо шиитэ-политическэ хүдэлмэридэ анхаралаа екээр табидаг болоо. Партийна болон советскэ эдэбхитэд, интеллигенци, промышленностиин болон хүдөө ажахын түрүүшүүл элидхэлшэдээр, агитаторнуудаар олоороо хүдэлмэрилдэг болоо. Мүнөө үедэ ажалшадай дунда 13 мянганhаа үлүү агитаторнууд политическэ хүдэлмэри ябуулна. Горкомуудай болон райкомуудай дэргэдэ бии болгогдоhон элидхэлшэдэй группануud 900 гаран хүнhөө бүрилдэнэ.

Гэбэшье, республика доторхи шиитэ-политическэ хүдэлмэридэ, эгээн түрүүн КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй түүхэтэ тогтоолнуудые болон тэрэнэй hүүлээр парти, правительствын гаргаhан тогтоолнуудые тайлбарилан ойлгуулгада нилээд ехэ дутагдалнууд бии байна. Энээн тухай районуудта, городуудта үнгэргэдэhэн партийна конференциннүүд дээрэ зүбөөр тэмдэглэгдээ. КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй тогтоолнуудые тайлбарилха хүдэлмэриие партийна олон организацинууд саг зуурын кампани мэтээр хизаарлаhан байгаа.

Шиитэ-политическэ хүдэлмэридэ нилээд ехэ дутагдалнууд яахадаа бии байhаар бэ гэхэдэ, партийн зарим райкомуud, партийна эхин организацинууд олониитын дунда ябуулагдаха политическэ хүдэлмэриие үдэр бүхэндэ хүтэлбэрилнэгүй, эдэ асуудалнуудые райкомой бюро, пленумүүд, партийна эхин организацин суглаанууд дээрэ үсөөнөөр зүбшэн хэлсэнэ, ажахын зорилгонуудые шиидхэлгэдэ политическэ хүдэлмэриин үүргые тооногүй, агитаторнуудай районно болон кустовой суглаанууdые үсөөн эмхидхэнэ. партийна, советскэ эдэбхитэдые болон интеллигенциие хабаадуулжа, агитколлективүүдые бэхижүүлхын түлөө хэмжээ абанагүй.

Энэ хэрэгтэ ёзо тэдыгээр хандалгые эрид шууд болюулжа, олониитын дунда ябуулагдадаг политическэ хүдэлмэриие партийна талаар хүтэлбэрилгын хэмжээе эрид дээшэлүүлхэ гээшэ манай шухала зорилго болоно.

Тоосоото үе соо хэблэлэй пропагандын болон радиоинформациин хэмжээе дээшэлүүлхэ талаар партийн обком хэдэ хэдэн хэмжээннүүдые абаhан байгаа. Энээнэй ашаар республикын, районуудай болон городской газетэнүүдэй, мүн радиоинформациин таhагай хүдэлмэри зарим тэды hайжараа. Тиихэтэй хамта, республика дотор хэблэлэй пропагандада, радиоинформацида горьтойхон дутагдалнууд бии байhаар гэжэ мэдэрхэ ёзотойбди. КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй тогтоолые тайлбарилан ойлгуулха ба бэлүүлхэ асуудалнууд олохон газетэнүүдтэ болон радиоинформацида гүнзэгыгөөр, тодо hайнаар харуулагдачагүй.

Культурно гэгээрэлэй эмхи зургаануудай, творческо организацинуудай, искусство болон наукын эмхи зургаануудай хүдэлмэри тоосоото үе соо зарим тэды hайжараа. 1953 ондо культурын хүдэлмэрилэгшэдэй республиканска болон районно зүблөөнүүд үнгэргэдөө, Москвагай, Ленинградай болон Иркутскын эрдэмтэдэй хабаадалгатайгаар Бурят-Монголой АССР-эй түүхын гол асуудалнуудаар, бурят-монгол хэлээр, арадай творчествые шудалха талаар, тэрэ тоодо «Гэсэр» гэжэ эпосые шудалха талаар научна конференциннүүд үнгэргэгдөө. Түүхын арсалдаата асуудалнуудые шиидхэлгэдэ, хэлэ, литература болон арадай творчествые хүргөөлгэдэ эдэ зүблөөннүүд, конференциннүүд шухала үүргэ дүүргэhэн байна.

Өөрынгөө хүдэлмэриие hонирхолтойгоор, удха hайнтайгаар эмхидхэдэг клубууд, уншалгын байшангууд, библиотекэнүүд республика доторнай үсөөн бэшэ. Театрнуудай хүдэлмэриин хэмжээ дээшэлээ, тэдэнэй репертуар олон янза болоо. Олониитэдэ мэдээжэ болонхой шэнэ зохёолнуудые республикымнай уранзохёолшод, уранзураашад болон композиторнууд бэшэhэн байна. Тусхайлан хэлэбэл, уншагшадай hайшаан уггаhан Чимит Цыдендамбаевай «Банзарай хубүүн Доржи» гэжэ зохёол тэмдэглэхэдэ болоно. Бурят-монгол арадай түүхын, хэлэнэй болон литературын ашаар республикын научна хүдэлмэрилэгшэд горьтойхон хүдэлмэри хэhэн байна.

Гэхэтэй хамта, культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай, театрнуудай, творческо организацинуудай ба культурын научно-шэнжэлэлгын институдай хүдэлмэридэ горьтойхонууд дутагдалнууд үшөөл бии байhаар гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй.

Республикын культурно-гэгээрэлэй олохон эмхи зургаануud нютагай партийна ба советскэ организацинуудай шиидхэжэ байгаа ажахын политическэ шухала зорилгонуудтай ямаршье холбоогүйгөөр хүдэлмэрилнэ.

Малажалай фермэнүүд дээрэ хүдэлмэрилдэг колхозницууд, мүн холын тосхонуудай ажалшадай культурна эрилтэ муугаар хангагдана. Научно-популярна ба хроникально-документальна фильмнүүд үсөөнөөр харуулагдадаг байна.

Культурын эмхи зургаануудай ажал-ябуулгатай холбоотой практическа асуудалнуудые республикын Культурын министерство муугаар шиидхэнэ, культурна байгуулгын хойшолуулагдашагүй асуудалнуудые нобшо удаанаар шиидхэнэ. Партийн обкомой эрдэм ба культурын таhаг муугаар хүдэлмэрилнэ гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Культурно-гэгээрэлэй ба научно-эмхи зургаануудай, мүн творческо организацинуудай хүдэлмэриие hайжаруулха талаар абтаhан шиидхэбэринүүдэй хэр дүүргэгдэжэ байhаниие тус таhаг hулаар хинаа шалгана.

Зорилго юуб гэхэдэ, культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай, театрнуудай, творческо организацинуудай ба культурын научно-шэнжэлэлгын институдай хүдэлмэрилгые бүхы хэмжээгээр hайжаруулха, советскэ идеологиие буржуазно-националистическэ болон али бүхы бусад хазагайруулгануудта эсэргүү эбсэшэгүй тэмсэл ябуулан, ажалшадые коммунистическэр хүмүүжүүлгэдэ тэдэ эмхи зургаануудай үүргые эрид дээшэлүүлхэ ябадал болоно.

Саашадаа элидхэлшэ хадаа республика дотор арадай гэгээрэлэй ямар байhан тухай хэлээ. Республикын олонхи hургуулинуудта наукануудай үндэhэ hууринуудые хүсэд hайнаар ойлгуулнагүй, дүй шадабари муугаар нэбтэрүүлэгдэнэ.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Арууехэ дайнай hүүлдэ эхин шатын ба долоон жэлэй hургуулинуудта hуралсалайнь предмедүүдые түрэлхи хэлэн дээрэнь заадаг болоhониинь мэдээжэ байна Гэбэшье, республикын Гэгээрэлэй министерство ба нютагуудтахи арадай гэгээрэлэй органууд hургуулинуудта түрэлхи литературна хэлэн дээрэнь зааха ябадалые мүнөөшье хүрэтэр хангаагүй байhаар.

Партийно-эмхидхэлэй хүдэлмэри

Партийн XIX съездын, КПСС-эй ЦК-гэй июльскэ Пленумэй шиидхэбэринүүдые дүүргэлгэ болгон, областной партийна организаци партийно-эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэриин нинтэ хэмжээе дээшэлүүлhэн, парти доторой демократиие саашадань дэлгэрүүлhэн байна. Тэрэ хадаа парторганизацинуудай зэргэнүүдые бэхижүүлхэ, олониитэтэй холбоо барисаагаа hайжаруулха, партийна организацинуудай дайшалхы шадабариие, үүсхэл эдэбхиие ажахын ба политическэ зорилгонуудые шиидхэлгэдэ тэдэнэй үүргые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ туhалаа.

Гэхэ зуура, областной партийна организацин эмхидхэлэй-партийна хүдэлмэри партийн XIX съездын эрилтэнүүдтэ гүйсэд харюусаха байна гэжэ хэлэхын аргагүй. Партийна олохон организацинуудай парти доторой хүдэлмэридэ горьтойхон дутагдалнууд бии, нинтэ-политическэ хүдэлмэри hулаар ябуулагдана, ажахын ба культурна байгуулалтые хүтэлбэрилхэ, илангаяа КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй шиидхэбэриин үндэhөөр хүдөө ажахые хүтэлбэрилхэ хэрэгээ партийна ба советскэ органууд hулаар шэнэдхэн табина, областной комитет тодорхой hайнаар аймаг бүхэниие хүтэлбэрилнэгүй, тэдэнэй онсо илгаае зарим ушарта хараадаа абанагүй, областной олохон организацинуудай үмэнэ зохихо эрилтэ табинагүй гэжэ партийна суглаанууд, аймагуудай болон городской партийна конференциннүүд дээрэ коммунистнууд шүүмжэлэн тэмдэглэhэн байна.

Эдэ шүүмжэлхы ажаглалтанууд тон зүб байна гэжэ партийн областной комитет тоолоно. Олохон партийна эхин организацинууд үнэхөөрөөшье хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилнэ, предприятинуудта, колхозуудта, МТС-үүдтэ, эмхи зургаануудта ба организацинуудта зохихо нүлөө үзүүлнэгүй, хүдэлмэридэхи дутагдалнуудаа саг соонь усадханагүй. Зарим ушарта хэдэн hарын турша да партийна суглаанууд үнгэргэгдэдэггүй гү, али үнгэргэгдэхэдөөшье бэлэдхэл муутайгаар, коммунистнуудай эдэбхитэй хабаадалгагүйгөөр болодог баримтануud үзэгдэнэ. Тиимэ партийна эхин организаци предприятиин, колхозой ба МТС-эй, эмхи зургаанай ажал-ябуулгые, зүбөөр ударидажа шадахагүй, бии байгаа дутагдалнуудые саг соонь элирүүлэн усадхажа бирахагүй, коммунистнуудай ба партийнабэшэ нүхэдэй дунда хүдэлмэрээ зүб мүрөөр эмхидхэжэ шадахагүй байдаг. Партийн айкомууд ба горкомууд, илангаяа Городской, Железнодорожно, Мухаршэбэрэй.Ториин, Баргажанай айкомууд эдэ дутагдалнуудтай эбсэдэг, партийна ажабайдалай нормонуудые, партийна хүтэлбэрилгын принципүүдые наринаар сахиха хэрэг хангаха тодорхой хэмжээннүүдые абадаггүй байха юм.

Олохон партийна эхин организацинууд, илангаяа колхозуудай партorганизацинууд үсөөн коммунистнуудтай байна. Тэд партийн айкомууд тэдэниие бэхижүүлхэ, хүдөө ажахые хүргөөн дэбжээлгын харюусалгатай зорилгонуудые шиидхэхэ хэрэгтэ тэдэнэй үүргые дээшэлүүлхэ хэмжээннүүдые абанагүй. Энэ дутагдал нэн түрүүн партийн Хэжэнгын, Прибайкальска, Тарбагатайн,Ториин, Кударын айкомуудта хамаатай. КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумhээ хойшо үнгэрhэн саг соо областной партийна организаци колхозуудта 400 коммунистнуудые нэмэжэ эльгээhэн байна. Гэбэшье, энэнь тон үсөөн байна. Айкомууд ба горкомууд городуудhаа, аймагуудай центрнүүдhээ коммунистнуудые хүдөө тосхонуудта үшөө олоор эльгээхэ зэргэтэй. Энэ хэрэгтэ Улан-Удын городской парторганизаци горьтойхон туhаламжа үзүүлхэ ёзотой.

Коммунистнуудые зүбөөр хубаарилан табиха ябадалда онсо анхарал хандуулха шухала. hүүлэй үедэ коммунистнуудые хубаарилан табиха талаар партийн айкомуud зарим тэды хүдэлмэри хээ, малажалай фермэнүүдтэ 600 гаран коммунистнууд эльгээгдээ. Зарим аймагуудта хэгдэhэндэл адляар, энэ хүдэлмэриие ёзо тэдыгээр үнгэргэжэ болохогүй. Хүдэлмэриин шиидхэхы участогуудта эгээл эрхим коммунистнууд, эдэбхи үүсхэлтэй хүнүүд, hайн эмхидхэгшэд эльгээгдэхэ ёзотой.

Өөрынгөө ажал-ябуулгые шүүмжэлхы ёзоор сэгнэдэггүй, дорohоо ороhон шүүмжэлхы ажаглалтануудта анхаралгүйгөөр хандадаг, шүүмжэлхы тон зүб ажаглалтануудые заримдаа дуугайгаар орхидог ябадал партийна комитедүүдэй хүдэлмэридэхи горьтойхон дутагдалнуудай нэгэниинь мүн болоно.

Партийн айкомууд колхозуудай экономикые гүнзэгыгөөр шэнжэлхэ, тэдэниие тодорхойгоор хүтэлбэрилхэ зэргэтэй.

Саашань элидхэлшэ хадаа аймагуудые, колхозуудые болон МТС-үүдые кадрнуудаар бэхижүүлхын тула КПСС-эй обкомой абаhан хэмжээ-ябуулганууд тухай хэлэбэ.

Кадрнуудай дундахи хүдэлмэриин hайн талань юуб гэхэдэ, хүтэлбэрилхы кадрнуудай олонхинь эрдэм hайнтай хүнүүд юм. 1954 оной январиин 1-нэй мэдээнэй ёзоор, номенклатурна хүдэлмэрилэгшэдэй 47,9 процентнь дээдэ ба гүйсэдбэшэ дээдэ, 27,4 процентнь дунда hургуулитай хүнүүд юм. Горкомуудай ба айкомуудай секретарьнуудай 78 процентнь дээдэ ба гүйсэдбэшэ дээдэ hургуулитай.

Гэхэ зуура, кадрнуудые шэлэн олохо, хубаарилан табиха ба хүмүүжүүлхэ хэрэгтэхи алдуу дутуунуудаа партийн обком, тэрэнэй таhагууд бүримүhэн усадхаадүй гэжэ элидхэлшэ тэмдэглэбэ.

Мүн советскэ органуудай үүргые дээшэлүүлхэ, тэдэниие бэлэдхэл hайнтай кадрнуудаар бэхижүүлхэ талаар тоосоото үе соогоо партийн обком хэдэ хэдэн хэмжээннүүдые абаhан байна. Гэбэшье, КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй шиидхэбэринүүдэй эрилтэнүүдые советскэ органууд хүсэд дүүргэнэгүй, илангаяа, хүдөө ажахые хүтэлбэрилхэ, ажалшадай культурна ажаhуудалые hайжаруулха хэрэгтэ дутагдалнууд бии байна.

Аймгүйсэдкомуудай хүдэлмэридэхи дутагдалнуудай түлөө республикын Министрнүүдэй Совет, партийн айкомуud зэмэтэй байна. Тэдэнэр шэнэ условидо аймгүйсэдкомуудай хүдэлмэриие шэнэдхэн табижа шадаагүй. Гэхэ зуура, республикын Министрнүүдэй Совет хүдөө ажахые хүргжөөлгын эгээл гол шухала асуудалнуудые хүсэд шиидхэдэггүй гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Министрнүүдэй Совет энэ хэрэгые албан хойрогоор хүтэлбэрилдэг зангаараа, олон тоото тогтоолнууд, шиидхэбэринүүд баталан абтажа, аймагуудай болон городской Советүүдтэ, МТС-үүдтэ хододоо эльгээгдэдэг. Баталан абтаhан шиидхэбэринүүдэй гүйсэдхэлые шалгаха хэрэг hулаар табигданхай.

Саашань, элидхэлшэ хадаа профсоюзуудай хүдэлмэри тухай хэлэбэ. Профсоюзуудай гэшүүд олон боложо, эмхидхэлэй талаар профсоюзна комитедүүд бэхижэжэ, предприятинуудай үйлэдбэридэ, ажалшадые коммунистическээр хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ гэдэнэй нүлөөлхы үүргэ ехэ болобо. Профсоюзуud хадаа ажаhуудалай асуудалнуудта, коллективнэ договорнуудые бэлүүлхэ, ажалай журамые бэхижүүлхэ хэрэгтэ ехэ анхарал хандуулдаг болоо. Гэбэшье, облпрофсовет, профсоюзуудай областной, фабрично-заводской, нютагай комитедүүд социалистическэ мүрысөө хүтэлбэрилгэдэхи дутагдалнуудаа усадхаадуй, ажалай түрүү дүй дүршэлые hулаар нэбтэрүүлдэг байна.

Элидхэлшэ болбол областной комсомольско организациин хүдэлмэри тухай тогтон хэлэбэ. Областной комсомольско организаци 43 мянган комсомолецуудтай, 1352 эхин организацинуудтай. Республика доторхи 670 пионерскэ дружинануудта хамта 51102 пионер тоологдоно.

Областной комсомольско организацида горьтойхон дутагдалнууд бии байна. Олохон комсомольско организацинууд өөhэдынгөө хүдэлмэриие предприятинуудай, колхозуудай, МТС-үүдэй, совхозуудай үмэнэ табигдаhан тодорхой зорилгонуудтай зохилдуулан ябуулжа шаданагүй.

ВЛКСМ-эй обком, тэрэнэй секретарь нүхэр Бутуханов муугаар хүдэлмэрилнэ. Обкомой аппарат зохихо эдэбхи үүсхэл гарганагүй.

Элидхэлшэ түгэсхэл дээрээ партийн обкомой, тэрээнэй аппарадай ба бюрогой хүдэлмэридэхи зарим дутагдалнууд тухай тогтон хэлэбэ.

— Манай хүдэлмэриин дүй дүршэл дээрhээ абажа харахада, — гэжэ элидхэлшэ хэлэнэ, — парти, правительствын шиидхэбэринүүдые дүүргэхын түлөө тэмсэлдэ ажалшадые эмхидхэн элсүүлхэ хэрэгтэ бэшэ, харин олон тоото директивэнүүд, резолюциннүүд, элидхэлнүүд, тоосоонууд болон хэмжээ-ябуулганууdые зохёолгодо олон ушарта ехэ анхарал оролдолго хандуулагдана. Сэхыень хэлэхэдэ, обкомдо, Министрнүүдэй Советдэ, партийн горкомууд болон райкомуудта заседанинуудые олоор үнгэргэнэбди, резолюциннүүд болон шиидхэбэринүүдые олоор бэшэнэбди.

Өөhэдынгөө шэнэ зорилгонуудые гүйсэд мэдэржэ, бүхы хүдэлмэридөө амжалтануудые туйлахын тулада дээрэ дурсагдаhан буруу практикые түргэнөөр, эрид шууд усадхаха, мүнөө үеын эрилтэнүүдтэй зохилдуулан хүтэлбэреэ шэнэдхэн табиха, эмхидхэлэй хүдэлмэриие бүхы хэмжээгээр шангадхалгада, парти ба правительствын шиидхэбэринүүдэй дүүргэлгые шалгалгада, кадрнуудые шэлэн ололгодо бүхы анхаралаа хандуулха шухала. Энээнние бэелүүлэнгүйгөөр партийна организаци хадаа парти ба правительствын директивэнүүдэй амжалтатайгаар бэелүүлэгдэхэ ябадал хангажа шадахагүй байна.

Гүрэнэй аппарадай бүхы звенонуудай ажал-ябуулгада, ямаршье тушаалда байhан ямаршье хүдэлмэрилэгшын ажал-ябуулгада партийна организацинуудай зүгhөө саг үргэлжын хиналта хэжэ байха тухай КПСС-эй ЦК-гэй июльскэ Пленумэй заабариниудые бидэнэр өөhэдынгөө бүхы хүдэлмэридэ хододоо хүтэлбэрилгэ болгохо ёзотойбди. Партийна организацинууд болбол советскэ аппарадай бүхы звенонуудта партийна хиналта бэелүүлгээ бидэнэй эрхэ гэжэ харахаа гадна, тэдээнэй хүдэлмэридэхи сохэхэн дутагдалнуудые усадхаха тон шухала услови, бидэнэй тон шухала уялга мүн гэжэ харахаа ёзотой.

Областной партийна организацин партийн Центральна Комитедые тойрон нигтаар жагсаад, шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэлые үргэнөөр дэлгэрүүлэн, өөрынгөө хүдэлмэридэхи дутагдалнуудые усадхажа, коммунизм байгуулалтын түлөө шэн зоригто тэмсэлдэ бүхы коммунистнуудые, республикын бүхы ажалшадые элсүүлжэ шадаха байна гэжэ элидхэлшэ элидхэлэйнгээ түгэсхэлдэ тэмдэглэбэ.

Советско-польско худалдаа наймаанай харилсаанууд тушаа

Советско-польско худалдаа наймаанай хэлсээнэй амжалтатайгаар боложо дүүрэhэнэй эсэстэ, СССР ба Польско Арадай Республикын хоорондо 1954 ондо товарнуудые андалдан абалсаха тухай Протокол энэ оной февралиин 11-дэ Москвада баталагдаба.

Худалдаа наймаанай удаан болзорой хэлсээнэй ёhоор 1954 ондо товарнуудые андалдан абалсахаар хараалагдаhанда орходоо, мүн 1953 ондо туйлагдаhан хэмжээндэ орходоо, товарнуудые андалдан абалсалга саашадань нэмээгдэхээр тус Протоколоор хараалагдаа.

Советскэ Союз хадаа 1954 ондо промышленна түхеэрэлгэнүүдые, тракторнуудые, комбайнуудые ба хүдөө ажахын бусад машинануудые, автомобильнуудые, шарикоподшипнигуудые, ороohо тарыа, хлопок, нооhо, түмэрэй, марганцева ба хромово руданууде, нефть ба нефтепродуктнуудые, апатит-концентрат, зэд, алюмини, ферросплавууд ба польско арадай ажахыда шухала болохо бусад товарнуудые Польшодо худалдаха байна.

Польша хадаа ашаанай ба загаhа барилгын суднануудые, паровозуудые, пассажирска ба ашаанай вагонуудые, нүүрhэ, кокс, цинк, хара металлнуудай прокат, нооhо, лён ба торгон бүдүүдые, сахар, мебель, шаажан ба хрустальна зүйлнүүдые болон бусад товарнуудые СССР-тэ худалдаха байна.

Советскэ талаhаа Гадаадын худалдаа наймаанай министр И. Г. Кабанов, Польско талаhаа — Гадаадын худалдаа наймаанай министр К. Домбровский Протоколдо гар табяа.

СССР ба КНР хоёрой хоорондо хани барисаан, союз ба харилсан туhалалсалга тухай договорой баталагдаhаар дүрбэдэхи жэлэй ойн гүйсэhэн тухай Хитадай хэблэл бэшэнэ

ШАНХАЙ, февралиин 12. (ТАСС). СССР ба Хитадай Арадай Республикын хоорондо хани барисаан, союз ба харилсан туhалалсалга тухай договорой баталагдаhаар дүрбэн жэлэй ойн гүйсэhэндэ зорюулагдаhан статья «Синьвэньжибао» газетэ тунхаглаа.

Договорой принципүүдэй үндэhөөр хоёр агууехэ гүрэнүүдэй — Хитад ба СССР-эй хоорондо дүрбэн жэлэй турша соо тогтоhон харилсаанууд хадаа Дальна Востогто, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалые хамгаалха хэрэгтэ бата бэхи хүсэн боложо үгэнэ гэжэ газетэ бэшэнэ. Агууехэ оронуудай хоорондохи союз хадаа хитад ба советскэ арадуудай интересүүдтэ зохилдохоhоо гадна, бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэнэй интересүүдтэ тааралдана.

Хани барисаан, союз ба харилсан туhалалсалга тухай договор хадаа манай гүрэнүүдэй хоорондохи харилсаанууудай үндэhэ hуури болохо зуураа, манай арадуудай экономическа ба культурна талаар харилсаха зам ба принципүүдые тодорхойлно гэжэ газетэ мэдүүлнэ. Советскэ Союзай тон ехэ туhаламжа манай ороной экономикые hэргээлгые гүйсэдхэхэ ябадалда тон шухала үүргэ дүүргээ. Хэрбээ нимэ туhаламжын үзүүлэгдээгүй hаа, богонихон болзор болохо гурбан жэл соо бидэнэр нимэ ехэ хүндэлмэри хэжэ, 1953 ондо өөhэдынгөө нэгэдэхи табанжэлэй түсэбые бэелүүлгэ эхилжэ шадахагүй байгаабди.

Манай ороной арадууд хитад-советскэ союзые улам бэхижүүлхээр шидэнги байна, юуб гэхэдэ советскэ арадтай хани барисаатай ба нэгэдэлтэй байха гээшэ байгуулалтын бүхы hалбаринуудта манай амжалтануудые туйлаха дүхэм нүхэсэл боложо үгэнэ гэжэ статья соо хэлэгдэнэ.

Советскэ Союзай дүй дүршэлые гүнзэгыгөөр шэнжэлэн мэдэжэ, шэнэ Хитадые байгуулгада хэрэглэхэ шухала гэжэ газетэ заана.

Дүрбэн гүрэнэй гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй Берлинскэ зүблөөн

БЕРЛИН, февралиин 11. (ТАСС-эй тусхай корр.). Дүрбэн гүрэнэй гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй хаамал заседаниин дүүрэhэнэй hүүлээр дүрбэн министрнүүдэй зүбшэhэн доро дурсагдаhан коммюнике тунхаглагдаа:

1954 ОНОЙ ФЕВРАЛИИН 11-нэй ХААМАЛ ЗАСЕДАНИ ТУХАЙ КОММЮНИКЕ

Дүрбэн гүрэнэй гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй мүнөөдэрэй хаамал заседани урдань Союзна Контрольно Советэй байhан гэр соо мүнөөдэр 3 часта болобо. Тэрээн дээрэ зүбшэн хэлсэгдэхэ зүйлнүүдэй нэгэдэхи пункт хэлсэгдээ. Заседани долоон час 15 минутада дүүрэhэн байна.

Вильгельм Пик радиогоор үгэ хэлэбэ

БЕРЛИН, февралиин 12. (ТАСС). АДН агентство иигэжэ дамжуулна:

Германска Демократическа Республикын президент ГДР-эй радиогоор германска арадта үсэгэлдэр хандаhан байна:

«Манай немецкэ эхэ ороной зүүн ба баруун талын хүндэтэ эсэгэ оронойхид!

Хүндэтэ немецкэ залуушуул!

Манай арадай хуби заяанда тон ехэ политическэ удхашанартай событи, тэрэнэй ерээдүй тухай оролдолго хадаа бүгэдын үмэнэ үгэ хэлэхые намайе баадхана. Германитай баталагдаха эбэй договор тухай асуудалые немецкэ түлөөлэгшэдэй хабаадалгатайгаар дүрбэн гүрэнэй зүблөөн дээрэ зүбшэн хэлсэхые ажалша ба эб найрамдалда дуратай хүн зон нэгэн hаналаар эринэ. Немецкэ эдэ эрилтэнүүдые баруун гүрэнүүдэй гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүд хэрэгсээнэгүй. Эбэй договортой огто таарахагүй боннско ба парижска хэлсээнүүдые тэдэнэр баримтална. «Европейскэ арми» тухай парижска договор хадаа үнэндөө Хойто-атлантическа сэрэгэй пактда имагтал европейскэ континент дээрэхи нэмэлтэнь болножо үгэнэ.

Континент дээрэ гүрэнүүдэй нэгэдэмэл бүлэглэлэй бии болоходо, Европа хадаа хоёр болон хахаран хубаарилагдана, гүрэнүүдэй нэгэ бүлэглэл гүрэнүүдэй нүгөөдэ бүлэглэлдэ эсэргүүгээр шэглүүлэгдэн табигдана.

Энээнhээ манай германска арадта муу хойшолонгууд тохёолдоно, юуб гэхэдэ Европын хахаран хубааралга немецкэ эсэгэ ороноймнай дундуур гарана. Европейскэ нэгэ бүлэг гүрэнүүд нүгөөдэ бүлэг гүрэнүүдтэ эсэргүүгээр табигдахаhаа гадна, Германиин нэгэ хуби нүгөөдэ хубидаа эсэргүүгээр шэглүүлэгдэн табигдана. Парижска сэрэгэй хэлсээнэй американска үүдхэгшэдэй дура хүсэлөөр Баруун Германи хадаа европейскэ армиин маневр хэхэ ба добтолон орохо территори болгогдоно. Энэ хадаа немецкэ нацада аймшагтай аюул болохо байна. Сэрэгэй блогуудай политикын бэелүүлэгдэhэнэй эсэстэ германска арад хоёр дахин — түрүүн II Вильгельмын гурбан гүрэнтэй союз баталhанай эсэстэ, хоёрдохидоо Гитлерэй антикоммунистическэ пакт баталhанай эсэстэ—хохидолдо дайрагдаhан байна. Хэрбээ сэрэгэй блогой, тайлбарилан хэлэбэл, Хойто-атлантическа пактын ба европейскэ армиин политикын гурбадахи европейскэ дайнда хүргэбэл, энэ ушар байдал немецкэ газар дээрэ ехэ хохидол дары тохёолдуулха байна.

Ушар нимэhээ энэ аюулhаа германска арадые хамгаалха шухала болоно. Тиимэhээ сэрэгэй блогуудые байгуулха ба гүрэнүүдэй нэгэ бүлэгые нүгөөдэ бүлэгтэ эсэргүүгээр зэбсэглэхэ политикые арсаха хэрэгтэй. Европые хахарган хубаарилха политика ябуулхын орондо эб найрамдалые хангахын тулада Европын бүхы гүрэнүүдые нэгэдүүлхэ политика ябуулха хэрэгтэй. Дүрбэн гүрэнэй зүблөөн дээрэ гадаадын хэрэгүүдэй министр Молотовой хэлэhэн Советскэ Союзай правительствын дурадхалнуудай удха нимэ байна. Европодо аюулгүй байдалые нинтээрээ хангаха нинтэевропейскэ договор баталалга хадаа эб найрамдалые бодотоор хангаха хэрэгтэ зорюулагдаhан нинтэевропейскэ пакт болохо hэн. Энэ хадаа европейскэ бүхы арадуудта аюулгүй байдал хангаха ба Европодо шэнэ дай үүдхэхэ агрессивнэ политика ябуулгада хамтааряа эсэргүүсэхэ арга олгохо байна. Энэ хадаа Европодо бэе бэедээ этигэлсэхэ ба арадуудай хоорондо эбтэй ба хани ёhоной харилсаа байгуулха ябадалда туhалха байгаа.

Хэрбээ аюулгүй байдалые нинтээрээ хангаха нинтэевропейскэ договорой баталагдаад байгаа hаа, мүнөө хахаран хубаарhан Германида эб найрамдалые хангаха ба хоорондоо үгэеэ ойлголсохо арга боломжо олдохо байна. Юуб гэхэдэ, советскэ энэ дурадхал эб найрамдалай европейскэ пактда Германиин бүрин эрхэтэйгээр хабаадалсаха ябадалые хараална.

Германиин хахаран хубаранхай байhан ба баруунай гүрэнүүдэй түлөөлэгшэдэй Германитай эбэй договор баталха тухай хэлсээ хэхээр бэлэн байhанаа мэдүүлээгүй дээрэhээ хаража үзэхэдэ, аюулгүй байдалые нинтээрээ хангаха нинтэевропейскэ договорто хабаадаха ябадал имагтал Германска Демократическа Республикын ба Германска Федеральна Республикын тэгшэ эрхэ баримталан нэгэдэhэн ушарта бэелүүлэгдэжэ болохо байна. Иимэ алхам хадаа Германиин эбэй ёhоор нэгэдэхэ ябадалда туhалха байна. Европейскэ аюулгүй байдалые хангаха тухай советскэ дурадхал зургаан hарын турша соо Германиин хоёр хубиhаа хариин эзэмдэлгын сэрэгүүдые гаргаха ябадал хараална. Мүнөө бии байhан германска хоёр гүрэнүүдэй дотоодын аюулгүй байдал полицейскэ частнуудаар хангагдаха болоно. Тэдэнэй тоо дүрбэн гүрэнэй хэлсээгээр тогтоогдохо ба тэдэнэй ажал-ябуулга дүрбэн гүрэнэй түлөөлэгшэдhөө бүридэhэн инспекционно группануудаар ажаглагдажа байха болоно.

Манай немецкэ эхэ ороной зүүн ба баруун хубиин хүндэтэ эхэ оронойхид! Манай немецкэ эсэгэ орон Европын тэг дунда оршоно. Тиимэhээ аюулгүй байдалые нинтээрээ хангаха тухай нинтэевропейскэ договор хадаа мүн лэ Германида hайн нүлөө үзүүлхэ байна. Хэрбээ бидэнэй дайнай аюулhаа зайсаад, хэрбээ хариин эзэмдэлгын сэрэгүүдэй гаргагдаад ба хариин сэрэгэй тулгууриин пунктнуудай усадхагдаад байбал Германитай эбэй договор баталха шэнэ дүхэм нүхэсэлнүүд бии болохо hэн. Хэрбээ германска ба хариин дай үүдхэгшэдэй нүлөөнэй зайсуулагдабал германска арад нэгэдэхэ тухай үгэеэ ойлголсожо шадаха hэн.

Эбэй пактын ёhоор нэгэдэhэн Европодо Германи хадаа хоёр болон хубааранхай байхаяа болихо hэн. Иимэ Европодо национальна эрхэ сүлөөтэй ба манай германска арадай бэеэ даанхай байдалда зохилдуулан, тэрэнэй эрхэнүүдые ба европейскэ бүхы арадуудай аюулгүй байдалые хангалгатай зохилдуулан германска асуудал хангалтатайгаар шиидхэгдэхэнь лабтай байгаа. Энээнэй ехээр этигүүлхээр шалтагаан болохо туладань бидэнэр, немецүүд эб найрамдалай ба манай эсэгэ ороной нэгэдэлэй интересүүдтэ зохилдуулан Европын аюулгүй байдалые хангаха тухай советскэ дурадхалай түлөө бүхы хүсөөрөө оролдохо зэргэтэйбди. Дай хэхые жүрөөдэдэг империалистнуудта милитаристска хархис этэгээдүүд европейскэ эб найрамдалай пакт тухай агууехэ түсэбые ехээр буруушаадаг байhаниинь лабтай. Гэбэшье, XX зуун жэлэй үедэ арадуудай дура хүсэлэй уласнооронды политикада шиидхэхы нүлөө үзүүлдэг байhые хэнишье мартаха ёhогүй. Немецүүд эб найрамдалай түлөө тэмсэлдэ бусад арадуудhаа дутуугүйгөөр хабаадалсагты! Европодо аюулгүй байдалые нинтээрээ хангаха ба бата бэхи эб найрамдал хангахын түлөө шууд тэмсэл хэхыень бүхы арадые би уряалнаб. Эбэй договорой ба нинтэгерманска хэлсээнэй түлөө бүри эршэтэй ба зоригтойгоор тэмсэе. Тиигэбэл элдэб бэрхэшээлнүүд ба hаад түбэгэй ушарбашье, бидэнэр амгалан тайбан Европодо нэгэдэмэл Германие байгуулжа шадахабди.

Германска Демократическа Республикын министрнүүдэй советэй президиумэй мэдүүлгэ

БЕРЛИН, февралиин 12. (ТАСС). Германска Демократическа Республикын премьер-министрын дэргэдэхи информацинн ведомство иигэжэ мэдээсэнэ: «Европодо аюулгүй байдалые хангаха тухай» ба «Европодо аюулгүй байдалые бүгэдөөрөө хангаха нинтэевропейскэ договорой» проект тухай СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр В. М. Молотовой 1954 оной февралиин 10-да оруулhан дурадхалые 1954 оной февралиин 11-дэ болоhон заседани дээрээ Германска Демократическа Республикын министрнүүдэй советэй президиум хаража үзэhэн байна.

Гэбэшье, баруунай гүрэнүүдэй гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүд хадаа бониско ба парижска сэрэгэй договорнуудта Баруун Германие оруулха политика мүнөө хүрэтэр баримталдаг, эбэй договор бэлэдхэхэ ба эбэй конференци зарлаха тухай, зүблөөндэ немецкэ түлөөлэгшэдые хабаадуулха тухай, «Европейскэ хамгаалалгын нэгэдэлые» гү, али эбэй договорые шэлэхэ тухай асуудалаар бүхы Германи дотор арадай референдум үнгэргэхэ ба хариин гүрэнүүдэй хамааралсалга ба хиналтагүйгөөр сүлөөтэ демократическа hунгалта үнгэргэхын тулада нинтэгерманска саг зуурын правительство байгуулха тухай таатай зохид бүхы дурадхалнуудые эрид шууд арсадаг байна.

Национальна тон шухала асуудалнуудые нимээр зүбшэн хэлсэхэ ябадалые немецкэ арад зүбшөөжэ шадахагүй байна. Тиимэhээ германска асуудалые хангалтатайгаар шиидхэхэ зорилгоор Франциин, Великобританиин, США-гэй ба СССР-эй правительствонууд оролдолго гаргажа үргэлжэлүүлхэ уялга бэедээ даажа абана гэжэ СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр В. М. Молотовой дурадхаhан дурадхалые министрнүүдэй советэй президиум ехэ ханангяар hайшаана.

Зүүн ба Баруун Германиин хүн зон эб найрамдалые хамгаалха ба Германие эбэй ёhоор нэгэдүүлхэ гэжэ эгээл ехээр хүсэнэ. Германиhаа эзэмдэлгын сэрэгүүдые зургаан hарын турша соо гаргажа, Германска Демократическа Республикын ба Баруун Германиин дотоодын гурим сахихын ба хилые харахын тулада полицейскэ частнуудые байлгаха тухай В. М. Молотовой оруулhан дурадхал хадаа Германиин нейтральна байха ябадал хангаха, Европодо эб найрамдалые бэхижүүлхэ интересүүдтэй зохилдуулан германска проблемые эбэй ёhоор шиидхэхэ ябадалые хангаха байна. Эдэ хадаа Германиин ба Европын арсалдаата асуудалнуудые эбэй ёhоор гуримшуулха бодото дурадхал болоно.

Хэрбээ советскэ гадаадын хэрэгүүдэй министрын дурадхалай ёhоор бүхы Европа дотор аюулгүй байдалые бүгэдөөрөө хангаха системэ байгуулха тухай европейскэ гүрэнүүдэй договор баталбал, Европодо удаан саг соо эб найрамдал хангажа ба ямаршье агрессиг гаргуулангүй байжа болохо байна. Энэ хадаа гүрэнүүдэй бэе бэедээ эсэргүү бүлэглэлнүүд болон Европын хахаран хубааралгые, тиимэhээ дайнай ябуулгануудай аюулые усадхаха байгаа.

Тиимэhээ, тогтоhон үдэрhөө хойшо эб найрамдалай ба арадуудай хоорондохи хани харилсаанай политикые шууд ябуулжа байдаг Германска Демократическа Республикын правительство хадаа Советскэ Союзай агууехэ үүсхэлые баяртайгаар дэмжэнэ.

Европын аюулгүйн байдалые бүгэдөөрөө хангаха системэдэ германска арадай бодото эрмэлзэлгын ёhоор хабаадалсахаар бэлэн байhанаа Германска Демократическа Республикын правительство мэдүүлнэ. Манай эсэгэ ороной зүүн ба баруун талын эб найрамдалда дуратай бүхы немецүүд эб найрамдалые ба золтой жаргалтай ерээдүйе хангаха байhан эдэ дурадхалнуудай бэелүүлэгдэхын түлөө нэгэн hаналаар ба зоригтойгоор ябуулга хэхэ бэзэ гэжэ тэрэ найдана.

Малай үбэлжэлгые hайнаар үнгэргэжэ бай

Хэжэнгын аймагай Чесанын сомоной «Коммунизм» колхозой hүнэй-товарна томохон фермэ Кулькисон гэжэ нютагта оршоно. Фермэдэ hүүлэй үедэ ажал ехэтэй хүдэлмэри нилээд механизациллагдаа. Тэндэнь соломорезкэ, кормозапарник, тодхогдонхой, МТС үбhэ ба бусад тэжээлые тракторааг шэрэжэ үгэнэ. Малшад үбhэ тэжээлээ нормын ёhоор гаргашална. Иигэжэ фермэ үбэлэй харюусалгатай үеые эмхитэйгээр үнгэргэжэ байна.

hаяхан фермэ дээрэ шэнээр баригдаhан улаан булан ашаглалгада оруулагдаа. Тэндэнь лозунг, плакадууд хадаатай, хэдэн хэhэг газетэ, журналнууд абтана. Ферм шадай ехэнхинь гэртээ газет налнуудые абадаг.

Кулькисоной эхин hур багша нүхэр Д. Сампилов дай дунда ниитэ-ойлгуу худэлмэри ябуулна. Жэш КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьск нумэй тогтоолоор СССР-эй В Советтэ hунгаха hунгалта ту римөөр хэдэн хөөрэлдөөнүүд гэргөө. hонирхолтой хөө нүүд хододоо үнгэргэгдэжэ

Мүн залуу малшад полит лида hуралсана.

Б-М. Дор

Шубуудай хоёр фермэтэй колхоз

Мухаршэбэрэй аймагай Заганай сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо 1948 ондо нугаhа болон галуу шубуудай фермэ эмхидхэгдэhэн юм. Тиихэдэ эндэ хэдыхэн галуу, нугаhа бии hэн. Энэ фермые даагша Емельян Михайлович Алексеев, шубуушан Фетисова гэгшэдэй оролдолгоор нугаhа, галуунуудай тоо нилээд олошороо. Мүнөө тус фермэдэ 551 нугаhан, 91 галуун бии. Тэдэнь hайнаар харуу дадаг, тобир тарганууд юм.

Тус артель тахяагай фермэтэй. Тэндэ 4000 тах Үнгэрэгшэ жэлдэ үндэгэлэ бүхэнhөө 67 үндэгэ, нугаhан hөө 65 үндэгэ абтаhан байн

Колхоз хадаа эдэ шубуу шадань үсхэжэ олошоруулха жээнүүдые хараалба.

Р. Гом

Шатараар РСФСР-эй түрүү hуури эзэлхы түлөө зональна мүрысөөн дүүрэбэ

Российска федерациин түрүү hуури эзэлхын түлөө Сибириин ба Дальна Востогой зональна турнир 1954 оной январиин 20-hоо февралиин 8 болотор Иркутск городто болножо дүүрэбэ.

Арбан хизаарнууд, областьнууд ба автономно республикануудай түлөөлэгшэд — мастерта кандидадууд, нэгэдэхи разряднигууд энэ турнирта хабаадаба.

Мүрысөөнэй дүнгүүдээр түрүүшын гурбан hуурину уудые Хабаровскын түлөөлэгшэд—мастерта кандидат Никэт ба нэгэдэхи разрядник Васильев, Владивостогой түлөөлэгшэ нэгэдэхи разрядник Никонов гэгшэд хубаагаа. Эдэнэр шэ РСФСР-эй хахад финалда ха ха эрхэтэй болоо. Эдэнэр тус 9,5 очко абаа.

Бурят-Монголой АССР-эй лэгшэ мастерта кандидат А. С 9 очко абажа, дүрбэдэхи hуур бэ. Тэрэ хадаа турнирта илаh бан хуниие шүүгээ, гэбэшье рай эхиндэ амжалтагүйгөөр hан ушарhаа дүрбэдэхи hуур раhан байна.

Тус бүри 8 очко абаhан ма кандидат Гайдук (Иркутск) б гэдэхи разрядник Харламов (Б табадахи ба зургаадахи hуур дые хубаагаа.

А. Ма

САГАЙ УЛАРИЛ

Февралиин 14—17-ной үдэрнүүдтэ. Саhагүй, багашаг үүлэтэй, hулахан hалхитай байха. Хойто-аймагуудта hүниндөө 36—41 градус, бусад аймагуудта 28—33 градус, үдэрынь хойто аймагуудта 19 градус, бусад аймагуудта 14 градус хүйтэн болохо.

Редактор Б. Ц. ЦЫЖИП

АРАДАЙ АЖАХЫЕ hЭРГЭЭН БОДХООХО БА ХҮГЖӨ ГҮРЭНЭЙ ГУРБАДАХИ УРЬhАЛАМЖА

1954 оной январиин 24-дэ Акмолинск городто болоhон шүүбэринүүдэй 11-дэхи тиражай

СПРАВОЧНА ТАБЛИЦА

Урьhаламжын бүхы разрядуудтахи серинүүдэй болон об цинуудай удаадахи номернуудта шүүбэринүүд буугаа гэбэл:

Серинүүдэй №№	Облигацинуудай №№	Шүүбэринй хэмжээн (түхэрігөөр)	Серинүүдэй №№	Облигацинуудай №№	Шүүбэринй хэмжээн (түхэрігөөр)	Серинүүдэй №№	Облигацинуудай №№	Шүүбэринй хэмжээн (түхэрігөөр)	Серинүүдэй №№	Облигацинуудай №№
040025	1—50	200	044950	35*)	1 000	049375	17*)	1 000	054367	10*)
040222	41*)	1 000	044968	43*)	1 000	049399	1—50	200	054654	1—50
040265	41*)	1 000	045016	04*)	1 000	049498	1—50	500	054742	1—50
040316	11*)	25 000	045035	10*)	10 000	049500	11*)	1 000	054780	18*)
040392	48*)	1 000	045059	15*)	1 000	049800	21*)	1 000	054942	12*)
040428	1—50	200	045090	50*)	1 000	049814	43*)	1 000	054957	33*)
040537	16*)	1 000	045342	1—50	200	050430	1—50	200	054992	02*)
040609	26*)	1 000	045346	37*)	1 000	050470	48*)	1 000	055125	40*)
040616	1—50	500	045851	1—50	200	050615	29*)	1 000	055180	19*)
041080	02*)	1 000	046150	21*)	1 000	050659	35*)	1 000	055492	1—50
041289	39*)	1 000	046310	22*)	1 000	050716	1—50	500	055506	1—50
041479	1—50	200	046323	22*)	5 000	050845	37*)	1 000	055729	32*)
041494	40*)	5 000	046462	49*)	5 000	051029	36*)	1 000	055801	1—50
041617	09*)	1 000	046529	40*)	1 000	051040	1—50	200	055814	1—50
041743	45*)	5 000	046876	24*)	1 000	051316	19*)	1 000	055923	12*)
041937	45*)	1 000	046908	08*)	1 000	051381	16*)	1 000	055949	37*)
041953	36*)	1 000	046924	40*)	1 000	051411	18*)	1 000	056246	49*)
042029	04*)	1 000	046999	1—50	500	051487	07*)	5 000	056274	1—50
042116	50*)	1 000	047115	04*)	1 000	051516	10*)	1 000	056451	38*)
042204	17*)	1 000	047152	39*)	1 000	051720	41*)	1 000	056515	1—50
042211	18*)	5 000	047300	11*)	10 000	051828	1—50	500	056935	1—50
042234	1—50	500	047330	22*)	1 000	051865	13*)	1 000	056960	07*)
042286	36*)	1 000	047521	39*)	1 000	051871	44*)	10 000	056991	22*)
042463	29*)	1 000	047614	1—50	500	052001	1—50	200	057030	11*)
042567	39*)	1 000	047714	21*)	5 000	052029	31*)	1 000	057183	1—50
042711	1—50	200	047947	1—50	200	052104	33*)	1 000	057484	50*)
042777	28*)	1 000	047958	37*)	1 000	052188	42*)	1 000	057588	46*)
042937	07*)	1 000	048064	39*)	1 000	052254	18*)	1 000	057589	1—50
042997	10*)	1 000	048081	39*)	1 000	052317	36*)	1 000	057884	48*)
043625	40*)	1 000	048164	10*)	10 000	052375	01*)	1 000	057905	1—25
043688	42*)	5 000	048436	08*)	1 000	052415	1—50	200	057966	1—50
043720	1—50	500	048481	1—50	200	052729	26*)	1 000	058271	1—50
043753	1—50	500	048656	1—50	500	052756	13*)	1 000	058593	34*)
043770	13*)	1 000	048730	29*)	1 000	052906	1—50	200	058612	19*)
043840	13*)	1 000	048763	1—50	200	053517	23*)	10 000	058840	41*)
043969	27*)	1 000	048837	35*)	1 000	053582	1—50	500	058979	49*)
044156	09*)	1 000	048895	1—50	200	053763	11*)	1 000	059136	50*)
044306	35*)	1 000	048941	1—50	200	053830	1—50	500	059204	40*)
044358	43*)	1 000	049051	1—50	200	054049	50*)	1 000	059346	1—50
044690	47*)	1 000	049080	25*)	1 000	054115	14*)	5 000	059481	1—50
044787	34*)	1 000	049231	48*)	25 000	054179	1—50	200	059546	1—50
044890	35*)	1 000	049276	1—50	500	054292	1—50	500	059616	19*)

*) Энэ серинн облигацинуудай нүгөө 49 номернуудта тус бүри 200 тр шүүбэринүүд буугаа.

Шүүбэринүүдэй тираж үнгэргэхэ Комиссиин Түрүүлэгшэ— ажалшадай депутадуудай Акмолинско областной Советэй гүйсэдхэг комитедэй түрүүлэгшэ К. Т. ТАСБА

Комиссиин харюусалгата секретарь—финансова албанай советни Л. А. ВАСИЛ

Мүнөөдэр КИНО ТЕАТРНУУДТА

«ПРОГРЕСС» кинотеатрта — **«Новички на стадионе»** (12 ч.), **«Призыв судьбы»** (14, 16, 18, 20 ба 22 ч.), киножурнал **«Новости дня»** № 3.

«ЭРДЭМ» кинотеатрта — **«Честь товарища»** (10 ч. 30 м., 12 ч. 10 м., 14, 16 ба 20 ч.), **«Тени»** (18 ба 22 ч.), киножурнал **«Восточная Сибирь»**

«ХРОНИКА» кинотеатрта — **двух господ»** (10 ч. 30 м., 12 ч. 14 ч. 30 м., 16 ч. 30 м. ба 15 м.), **«Рассказ о зеленых на** (18 ч. 30 м.), **«Приключение Ро да»** (19 ч. 30 м. ба 23 ч. 10 м.).

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора — 23, заместителя редактора — 7-85, отв. секретаря — 3-23, партийной жизни, сельского хозяйства — 10-17, пропаганды и переводов — 6-84, культуры и быта, промышленности — 4-52, мест. информации и писем — 11-05. Для междугородных переговоров — 16.

Н—000724. Типография отдела издательств и полиграфической промышленности Министерства культуры БМАССР.